

Nr. 4 - 2005 20. årgang

FOLK

TIDSSKRIFT MED UNDERVISNING TIL VEKKELSE - FORNYELSE - MISJON

Ekteskapet

sex, skilsmisse, gjengifte

Ekteskapet

– den viktigaste institusjonen i samfunnet

Framtida til ein kvar sivilisasjon kviler på gode ekteskap og barnefamilier. Alle menneske er skapte for fellesskap og vennskap, men det er ikkje noko som kjem av seg sjølv. Familien er det naturlege og beste utgangspunktet for menneskeleg vekst og modning. I ekteskapet gjev mann og kvinne seg til kvarandre for å utfylla, utvikla og hjelpa kvarandre (1. Mos. 2,18). I ekteskapet skjer det forplanting og mangfaldiggjering for å føra slekta vidare. I familien vert gode samfunnsborgarar fostra fram (1. Mos. 1,28).

A gifta seg er noko av det største vi gjer i livet. Det er noko vi ikkje kan ta lett på. Ekteskapeleg samliv er noko som er verdt å venta på. Vi må læra å styra og utnytta dei grunnleggjande menneskelege drifter som tildømes seksualdrifta rett (1. Tess. 4,3-8; 1. Mos. 2,24; 1. Kor. 7,2) ved å halda det ekteskapelege samlivet høgt i ære. Det er fornuftig å førebu seg vel før ein giftar seg og det er veldig klokt å investera tid og krefter for å halda forelsking og kjærleik brennande i ekteskapet.

Å byggja solide ekteskap og harmoniske familier er å byggja eit hus for livet. Heile livet handlar om å byggja eit hus for seg sjølv og for samfunnet. Det handlar om å byggja eit hus kor alle draumane våre kan verkeleggjerast, eit hus kor livet kan falda seg ut i all sin mangfaldige rikdom. Det handlar også om å ha

Det handlar om å ha eit fundament å byggja på som gjer at huset vert ståande når stormane rasar og flaumbølgjene slår mot grunnmuren.

”

eit fundament å byggja på som gjer at huset vert ståande når stormane rasar og flaumbølgjene slår mot grunnmuren.

Når folk klagar over det tronge rommet og det kalde samfunnet dei lever i, svarer mange kynisk: som ein reier senga, så ligg ein! Dei seier at ein har sjølv skulda for at ting ikkje er slik dei burde vore. I nokre tilfeller er det rett, men det er ein dom som ikkje er til hjelp for dei som strevar med vanskaner. Livet er ein spennande byggjeprosess kor vi ikkje alltid veit kva det endelege utkome vil vera.

Frå vogge til grav byggjer vi karakter og personlegdom. Som foreldre byggjer vi verdinormer og haldningar inn i barna våre. Lærarar og skule byggjer felles forståing og kultur inn i den oppvoksende slekta. Politikarar og samfunn byggjer det store felles rom som skal skapa trivsel for heile folket. Eit land skal byggjast med lov og rett, sa dei gamle vikingane, og ikkje med ulov øydst. I dei seinare åra har landet vårt fått fleire ulover som på sikt kan øydeleggja det gode samfunnet vårt. Lover som kan få katastrofale følgjer er også varsla.

Det er i dag eit stort press på ekteskapet som institusjon og familien som eit fellesskap kor ein har tid for kvarandre. Samlivsbrot råkar stadig fleire menneske og det går særleg utover barna. Mange slit med kjensle av å vera forkasta, andre er nedtyngd av skuldkjensle. Mange kjenner seg mislukka. Å leva og utvikla seg som menneske er å ta del i byggjeprosessen på ein målretta måte. Alle møter vi overraskingar undervegs, nokre til glede og andre til sorg.

Det kristne fellesskapet vernar om ekteskapet og gjev støtte og hjelp til familier i medgang og motgang. I dette nummer av Folk prøver vi å gje sunn, bibelsk rettleiing i nokre av dei viktigaste område for oss som menneske. Det handlar om å velja den rette person til ektefelle og livslangt samliv. Det handlar om å leva vidare på ein god måte i Guds nåde når ting har gått galt eller ein har rota til livet for seg sjølv.

ERLING THU
et@krinet.no

FOLK

4 - 2005

20. årgang

Utgiver:

Kristent Nettverk,
Postboks 3180 Årstad,
5829 Bergen

Ansvarlig redaktør:

Erling Thu

Redaktør:

Stein Ørnhaug

Opplag: 3000 eks.

Abonnement: kr. 200,- pr år

Utkommer med 4 nummer i året

Kontonr.: 9524.05.04996

Utforming og produksjon:

www.mandagmedia.no

Foto/Illustrasjon:

www.photospin.com

www.istockphoto.com

Private foto

Tekstmedarbeider:

Elisabeth Osland

Knut G. Osland

Epost:

folk@krinet.no

Internett:

www.folk.as

Kristent Nettverk

- tjenere i fellesskap

Kristent Nettverk er et fellesskap av kristne ledere som opplever at Gud har ført dem sammen for tjene Ham. Stiftelsen er opprettet av Noralv Askeland og Erling Thu, og representerer det apostoliske teamet de leder. Kristent Nettverk er ikke noe kirkesamfunn, men et apostolisk nettverk av kristne som arbeider sammen. Vi arbeider ut fra den tro at i Jesu legeme er vi alle gjensidig avhengige av hverandre, og at vi er forpliktet på bibelen, Guds ord - for alt vi lærer og gjør.

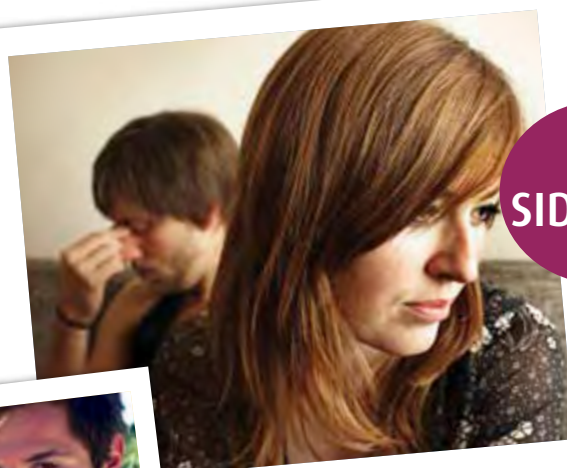
Tema: Ekteskapet

sex, skilsmisse, gjengifte

- 4 Er Gud kjiip?
- 6 Sex og sånn - Hva sier egentlig bibelen?
- 8 Hvorfor sex er verdt å vente på
- 10 Samboerskap - hvorfor ikke?
- 13 Gift deg - for Guds skyld!
- 15 Ekteskapets hemmelighet
- 19 Gift eller ugift?
- 20 Ekteskap, skilsmisse og gjengifte
- 21 Kva er eit ekteskapsforhold?
- 24 Ei bibelsk haldning til skilsmisse
- 29 Nokre problemstillingar for ekteskap i dag
- 31 Tilgivelse - en ny start!
- 33 I gode og onde dager
- 35 Gjer mannen din lukkeleg og nyt frukta av det
- 38 Seksualitet
- 42 Kjønnsnøytral ekteskapslov?
- 43 Dikt: Når alt er øydelagd

Samboerskap blir for mange å elske med bakkøren på gløtt.

”

SIDE 10

SIDE 13

Lykken i livet er å forplikte seg; gi seg helt til den ene som man lover å elske og ære hele livet!

”

Er Gud kjiip?

Hvorfor vil kristne prøve å hindre folk i å se porno på TV? Unner vi ikke folk spenning i hverdagen? Hvorfor er det så om å gjøre for Gud at vi holder bud og regler? Vil han prøve å ta fra oss glødene i livet?

Forbuden frukt smaker best – er det noe som heter. Selv om eplene vi fikk hjemme smakte atskillig bedre enn eplekartene vi tok på epleslang da jeg var guttunge, må jeg nok innrømme at det var en viss spenning forbundet med det å stjele. Det dumme var at spenningen ikke varte spesielt lenge, og at den dårlige samvittigheten plaga meg når jeg hadde lagt meg om kvelden. Ble vi tatt, ble det enda verre.

Kan det være galt når det føles så godt?

Bibelen benekter absolutt ikke at det kan være spennende å synde. Det kan til og med være en nytelse, slår Guds Ord fast¹. Men nytelsen er kortvarig! Hvordan kan det være galt når det føles så godt, spør mange. I vår kultur har egne følelser blitt målestokk for hva som er rett og galt. Vi styres ikke lenger av absolutte normer, men av hva som føles riktig for den enkelte. Dette er nettopp et av argumentene som blir brukt som aksept for homofile forhold.

Bruksanvisning for livet

En frustrert mann på TV beklaget at det ikke fulgte bruksanvisning med dama hans. Faktum er at det følger bruksanvisning med både kvinnen og mannen. Det fins en meget god bruksanvisning for hvordan livet skal leves. Den er gitt ut av produ-

Mange har inntrykk av at Bibelen er mot alt som er gøy og for litt som er kjedelig. Det var den samme løgneren djevelen kom med til Eva i Edens hage

”

senten sjøl, vår Skaper. Du har den kanskje allerede i bokhylla. Den kalles for Bibelen.

Hageslangen?

Mange har inntrykk av at Bibelen er mot alt som er gøy og for litt som er kjedelig. Det var den samme løgneren djevelen kom med til Eva i Edens hage: "Har Gud virkelig sagt at dere ikke skal spise av noe tre i hagen?"² Saken var at Eva og Adam kunne nyte frukten av alle trærne i hagen, utenom ett! Grunnen til at de ikke skulle røre det ene, var at det ville få negative konsekvenser for dem og deres etterkommere.

Det skulle ikke være vanskelig å forstå at vår skaper vet bedre hva som er godt for oss enn vi vet selv. Han ser alle sammenhengene, vet hvordan vi er laga og kjenner framtida. Når han har gitt oss enkelte kjøreregler, er det ikke for å være kjiip, men for å beskytte og hjelpe.

Hva skal vi med kjøreregler?

Er du for eller mot regelen om at vi skal kjøre på høyre side av veien? Syns du myndighetene er kjiipe som har laget sånne regler? Kan vi ikke bare kjøre på den sida vi føler for? Nei, vi forstår at kjørereglene er gitt oss til vårt eget beste. De hindrer ulykker og berger liv.

Kjøletårn og legionella

De siste åra er det flere som har dødd av legionella på grunn av manglende vedlikehold av kjøletårn. Uten

eksperter som skjønte sammenhengen mellom reingjøring av kjøletårn og smitten, ville de fleste av oss ikke forstått årsaken til at folk fikk sykdommen. Hvis man ikke forstår de negative konsekvensene, virker regler for vedlikehold unødvendige. Slik er det også på det åndelige området. Vi ser ikke uten videre at det å bryte Guds bud får mange tragiske konsekvenser. Mye av det tragiske som skjer i verdens rikeste land, har sammenheng med at vi bryter Guds bud. Det er en grunn til at Gud, som kjenner alle sammenhenger, advarer oss mot å leve som om Han ikke fantes.

Hva er galt med porno?

Nylig gjorde Høyesterett et vedtak som åpner opp for å vise "kjønnsorganer i bevegelse" på norske TV-skjermer. Som vanlig, er kristne imot vedtaket og prøver å få sladden tilbake. Hvorfor det? Hva er så galt med å se pornofilmer på TV? Unner vi ikke folk litt spenning i hverdagen? Hvorfor skal kristne alltid være surpomper som bremser utviklingen?

Gud er ikke imot sex. Det var faktisk han som skapte oss med kjønnsorganer og seksuelle følelser. Han er for at kvinne og mann skal nyte seksuallivet fullt ut innenfor rammene av en livslang pakt. "Nyt livet med den kvinnen du elsker" er en av Bibelens oppfordringer³. Vi er imidlertid mot de holdningene som formidles i pornoen. I mange tilfel-

Når vi snur fra vår egen vei og begraver det gamle menneske i dåpen, fyller Han oss med sin Ånd⁷. Da får vi Guds egen natur inni oss!

ler resulterer porno i stadig umettet begjær, utroskap og perversiteter, som igjen gjør oss avstumpet i vårt følelsesliv. For noen fører porno også til undertrykking, overgrep og vold. Pornoen formidler et menneskesyn som er i dyp konflikt med skaperens verdsetting av oss som individer. Dette visste Gud lenge før noen begynte å forske på pornoens skadevirkninger. Fordi vi er for det gode livet, er vi mot alt som bryter ned!

Lakris til frokost?

De fleste av oss er enige i at enkelte sunne ting ikke smaker godt, men gjør oss godt. Tran, for eksempel. Andre ting som smaker godt, gjør oss ikke så godt! Det er en grunn til at de fleste av oss ikke drikker Cola og spiser lakris til frokost, selv om vi kanskje kunne ha lyst til det. Slik er det også på det indre planet. Visse ting vi forer sinnet med, smaker bra, men gjør oss ikke godt. Hvorfor er vi mer bevisst på vern av miljøet rundt oss enn inni oss? Gud ønsker at du skal ha et godt indre miljø! Han ønsker at gode tanker og holdninger skal ha bra vekstvilkår i livet

ditt, og at du skal produsere gode frukter i form av et godt liv og gode forhold rundt deg. Løgndektoren, for eksempel, er bygd på det faktum at blodtrykket øker når vi ljuger. Det er rett og slett usunt å bryte Guds bud!

Tilgivelse, befrielse og gjenoprettelse

Gud er god som gir oss gode lover. Men han forteller oss ikke bare hvordan vi skal leve, Han gir oss også all den kraft vi trenger til å leve rett, når vi slipper Ham til! Fred og glede kommer som resultat av å leve rettferdig. Som nye skapninger, gjort rettferdige ved Guds nåde, har vi lyst og kraft til å leve rett! "For den rettferdige er det en glede å gjøre det som er rett" sier Bibelen⁴. For den som er født av Gud, er Guds bud ikke vanskelig å holde!⁵

Omprogrammere tankene

Gud er nådig og barmhjertig, så han tilgir oss når vi har brutt hans bud! Har vi rota livet til, viser Han oss en veg ut! Der hvor synden har gjort skade, står han klar til å helbrede og gjenopprette! Han setter oss fri fra

de destruktive kreftene og gir oss muligheten til å omprogrammere sinnet vårt⁶. Ved Guds Ord og Den Hellige Ånd, lærer vi å elske det Gud elsker og hate det han hater. Denne prosessen begynner når vi gir vårt liv til Jesus og lar Han overta styringen. Bekjenner vi vår utilstrekkelighet og egoisme, sletter han ut hele vår fortid. Når vi snur fra vår egen vei og begraver det gamle menneske i dåpen, fyller Han oss med sin Ånd⁷. Da får vi Guds egen natur inni oss! Da blir det vår lyst og glede å følge Hans gode kjøreregler!

**KNUT GUDERGOD
OSLAND**
ko@krinet.no

- 1 Hebreerbrevet 11,25
- 2 1. Mosebok 3,1 flg.
- 3 Forkynneren 9,9
- 4 Ordspråkene 21,15
- 5 1. Johannes 3,3
- 6 Romerne 12,2
- 7 Apostlenes Gjerninger 2,38

Sex og sånn

- Hva sier egentlig bibelen?

Seksualitet er naturlig og godt, skapt og velsignet av Gud. Den er som ilden. Den kan varme, lyse opp og også gnistre opp som et fyrverkeri.

”

Ja til seksualiteten.

Noen tror at Bibelen er mot sex. Der tar de feil. Fra første side i Bibelen er det klart at Gud er for kjærlighet og sex mellom mann og kvinne. Det er faktisk hans oppfinnelse! La oss se på noen bibeltekster om Guds plan for kjærlighet og sex.

Et godt sted å begynne er Skapelsesberetningen i 1. Mosebok: «Gud skapte mennesket i sitt bilde.... til mann og kvinne skapte han dem» (1,27). Vi leser at Gud skapte mann og kvinne til et nært intimt fellesskap. De skulle dele alt med hverandre også med hverandres kropp: «De to skal være ett» (2,24). Mann og kvinne gledet seg i hverandres nærhet og de skammet seg ikke over å være nakne. Gud så at det han hadde skapt, var godt. Etter hvert ble synden med sine negative konsekvenser en del av menneskelivet. Men det er viktig å være klar over at syndefallet

ikke besto i noen seksuell synd, eller at Adam og Eva lå sammen.

At seksualiteten er noe godt som Gud har skapt, blir kanskje aller tydeligst i Salomos Høysang. Det er en samling kjærlighetsdikt som antakelig ble brukt ved bryllupsfeiring i det gamle Israel. Denne boka sprudler av gleden over det vakre, både i naturen og ved menneskekroppen. Hvis du leser den, vil du se at Bibelen taler åpent om kjærlighet mellom mann og kvinne. Gud har altså latt en hel bok på 8 kapitler i Bibelen handle om mannens og kvinnens kjærlighet til hverandre: «Å, om han ville kysse meg med et kys av sin munn! Dine kjærtegn er bedre enn vin... La kjærligheten beruse dere..! Jeg er syk av kjærlighet... Hans munn er full av sødme, alt ved han er tiltrekkelige... Hvor vakker og yndefull du er, min elskede, min lyst og glede!» (Høys. 1,1; 5,1, 8 og 16; 7,6).

Også i Det nye testamente blir forholdet mellom mann og kvinne tatt opp mange ganger. Da Jesus en gang blir spurt om kjærlighet og ekteskap, minnet han tilhørerne sine om Guds plan fra 1. Mosebok. Ekteskapet og sex er Guds gode gaver, gitt til menneskene før syndefallet: «Har dere ikke lest at Skaperen fra begynnelsen av skapte dem til mann og kvinne og sa: Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og holde seg til sin hustru, og de to skal være ett. Så er de ikke lengre to: deres liv er ett» (Matt. 19,4-6).

Bibelen taler positivt om seksuelt samliv som Guds vilje når en mann og en kvinne har lovet hverandre livslang troskap, og når de er villige til å ta ansvar for hverandre og for eventuelle barn. Sex er dessuten en kilde til dypt fellesskap mellom to som har bundet seg til hverandre for resten av livet. Seksuelt samliv mellom mann og kvinne hører

derfor hjemme i ekteskapet. Det er Bibelens direkte og indirekte tale fra første til siste side. Fruktbarhet, sex, trygghet og livslang fellesskap hører sammen.

Seksualitet er altså noe naturlig og godt, skapt og velsignet av Gud. Den er som ilden. Den kan varme, lyse opp og også gnistre opp som et fyrverkeri. Men en flamme som brenner uten kontroll, kan være livsfarlig! Slik er det også med sex utenfor sin rette sammenheng. Gud ønsker vårt beste, derfor har han gitt oss retningslinjer og bud for dette viktige området av livet. Siden seksualiteten vår er så verdifull, og fordi den setter i gang sterke krefter, trenger vi Guds retningslinjer for ikke å skade oss selv eller andre.

Seksualitet og synd

Bibelen bruker to forskjellige uttrykk for å beskrive seksuell aktivitet utenfor ekteskapet: ekteskapsbrudd og hor. Med ekteskapsbrudd mener Bibelen et seksuelt forhold mellom en gift person og en annen enn ektefellen. Det finnes tallrike steder i Bibelen som sier hva Guds vilje er i saken: *"Du skal ikke bryte ekteskapet."* (2. Mos. 20,14, Matt. 19,18, Jakob 2,11).

I dette spørsmålet trenger ingen å være i tvil! Vi har fått klar beskjed fra Gud om å ikke bryte ut av vårt eget ekteskap - eller å bryte oss inn i andres.

Bibelen er klar også når det gjelder sex mellom ugifte personer. Bibelen kaller det for hor. Fordi ordet har en negativ og «skitten» klang, føler mange at det ikke kan ha noe med deres seksuelle aktiviteter å gjøre. Det er derfor viktig å forstå hva hor egentlig er. Det greske ordet i Det Nye testamentet som blir oversatt med hor, er porneia. Ordet kan også bli oversatt med seksuell umoral. Det brukes i Bibelen om intime seksuelle forhold utenfor ekteskapet, der en eller begge er ugift. Det betyr

ikke noe for bruken av ordet om man bare har tilfeldig sex med noen, eller om man ligger med kjæresten eller sin forlovede. Begge deler er hor, fordi det i begge tilfeller dreier seg om sex utenfor ekteskapets rammer. Til sammen blir ulike former av ordet porneia, hor, brukt 52 ganger i Det Nye testamente. Nedenfor finner du noen av dem:

Matt 15,19-20: *"Fra hjertet kommer onde tanker, mord, ekteskapsbrudd, hor... Slikt som gjør mennesket urent."*

1. Kor. 6,18-20: *"Hold dere borte fra hor! All synd som et menneske ellers gjør er utenfor kroppen. Men den som driver hor, synder mot sin egen kropp. Dere tilhører ikke lenger dere selv: Dere er kjøpt, og prisen betalt. Bruk da legeme til Guds ære!"*

1. Kor. 7,2,9: *"For å unngå hor skal enhver mann ha sin egen kone og enhver kvinne sin mann... Dersom de*

Vi har fått klar beskjed fra Gud om å ikke bryte ut av vårt eget ekteskap - eller å bryte oss inn i andres.

(ugifte) ikke kan være avholdene, bør de gifte seg. For det er bedre å gifte seg enn å brenne i begjær." 1. Tess. 4,3-5: *"Dere skal holde dere borte fra hor; enhver skal vite å vinne sin egen hustru i hellighet og ære, ikke i sanselig begjær som hedningene; de kjenner jo ikke Gud."*

Noen tror at hor bare dreier seg om seksuelle forbindelser med horer, dvs. prostituerte. Det er ikke riktig. I Bibelen er hor, eller seksuell umoral, det å ha sex med et menneske en ikke er gift med. Det er i strid med Guds vilje og har ikke hans velsignelse.

Her er en del viktige bibeltekster om kjærlighet, samliv og sex: 1. Mos. 39 ; Ordspr. 5-7; Matt. 5,27-32; Matt. 19,1-12; 1. Kor. 6,11-20; 1. Kor. 7,1-9; Ef. 5,5-6; Ef. 5,25; Hebr. 13,4 – og dessuten Høysangen.

En ny start

«Hva om jeg har brutt Guds bud om ikke å drive hor?» vil du kanskje spørre. «Hva skal jeg gjøre da?»

Svaret er enkelt, og samtidig krevende: Bekjenn din synd for Gud, ta imot hans nåde og tilgivelse, ta et oppgjør med dine handlinger og bestem deg for å leve på Guds måte fra nå av. Det kan være tøft å bryte med en livsstil som kanskje de fleste nordmenn synes er helt naturlig. Men det koster å ta sin tro på alvor. Samtidig ønsker Gud å gi oss styrke til å leve rett, og ønsker å gi oss sin glede. Glem heller ikke løftet «Dere har ikke møtt noen overmenneskelig fristelse. Og Gud er trofast, han vil ikke la dere friste over evne, men gjøre både fristelsen og utgangen på den slik at dere kan klare det» (1. Kor. 10,13).

Følgende bibelvers vil hjelpe deg til å se at Guds tilgivelse også gjelder for deg og din situasjon:

«mester, denne kvinnen er grepet på fersken i ekteskapsbrudd». Da sa Jesus «Heller ikke jeg fordømmer deg. Gå bort og synd ikke mer fra nå av!» (Joh. 8,2-11)

«Dersom vi bekjenner våre synder, er Gud trofast og rettferdig, så han tilgir oss syndene og renser oss fra all urett» (1. Joh. 1,9. Se også Jes. 1,18)

Hvorfor sex er verdt å vente på

Sex er en av Guds gode gaver til oss. Han ønsker at sex skulle være noe positivt i livet vårt, men ofte roter vi det til. Hvordan vil du bruke denne gaven? Denne artikkelen tar for seg en del grunner som viser at det lønner seg å vente med å ha sex til du gifter deg. Den som venter på noe godt, venter ikke forjeves..

1 Du lurer deg selv hvis du tror at du kan finne ut om du og kjæresten din «passer sammen» ved å ha sex sammen. For å finne ut om dere passer sammen er det mye viktigere å finne svar på spørsmål av denne typen: «Passer vi sammen med våre personligheter, våre interesser, våre mål for livet, vår bakgrunn, våre vaner og uvaner, osv?» Svarene på dette finner man ikke ut i senga! Alle ektepar med erfaring kan dessuten fortelle at den seksuelle tilpasningen ofte tar flere år.

2 Samleie og andre intime seksuelle erfaringer med kjæresten vil binde dere med sterke bånd til hverandre. Det er tilfelle, selv om det ikke ellers finnes noe grunnlag for livslangt fellesskap og samliv. Sjansen er stor for at sex vil gjøre det vanskeligere å oppdage om forholdet deres bygger på ekte kjærighet, eller om det egentlig bare dreier seg om forelskelse og fysisk tiltrekning. Resultatet kan lett bli at dere fortsetter forholdet som egentlig burde vært avsluttet, og at dere til og med gifter dere med hverandre. Det er ikke rart at alvorlige samlivsproblemer ofte følger i kjølvannet av en slik start.

Du lurer deg selv hvis du tror at du kan finne ut om du og kjæresten din «passer sammen» ved å ha sex sammen. ”

3 Å vente med sex betyr at du er villig til å vente med noe du egentlig har lyst på. Det innebærer villighet til offer og savn - en egenkap som også er helt nødvendig i et godt ekteskap. Å gi frivillig avkall på noe gjør at en okser følel sesmessig og åndelig. Kanskje du er enig med psykologer som sier at et viktig kjennetegn på en moden person nettopp er dette: Å ha vilje og evne til å avstå fra et kortvarig eller lite gode nå, for å kunne oppnå et varig og stort gode senere. Du er vel klar over at du nokså sikkert kommer til å bli seksuelt tiltrukket av andre, også etter at du gifter deg? Hvis du ikke lærer å kontrol-

lere seksualiteten din før ekteskapet, hvordan skal du da klare det etter at du er gift?

4 Mange unge brenner seg på tidlige seksuelle erfaringer. Negative opplevelser kan gi følel sesmessige sår som det tar lang tid å bli kvitt. Uten den trygghet, tillit og trofasthet som ekteskapet gir, er det umulig å virkeliggjøre det Gud har tenkt med seksualiteten. Sex utenfor ekteskapet vil lett føre til følelse av å være på prøve, og press om å lykkes. Det sier seg selv at dette kan skape utrygghet og uheldige holdninger til seg selv og kjærigheten.

5 Selvkontroll på det seksuelle området, fører til at du og kjæresten din må øve dere i å vise hengivenhet og kjærlighet på andre måter. Dermed vil dere utvikle egenskaper og områder i forholdet deres som ellers lett kan bli overdøvet av sex. Hvis dere lar lystene bestemme, kan nemlig sex nærmest automatisk dominere forholdet deres. En tenåring sa det sånn: «I fjor var jeg sammen med ei fin jente. Etter hvert ble sex det viktigste i forholdet vårt. Det var det vi så frem til hver gang vi møttes. Alt det andre vi drev med, ble liksom bare forbedelser til å kjærtegne og ligge med hverandre. Forholdet vårt ble derfor veldig overfladisk og tok slutt etter en stund.»

6 Kjærligheten mellom et kjærestepar vokser ikke nødvendigvis på grunn av at de har sex sammen. Den kan faktisk like gjerne ødelegges. Flere har opplevd at kjæresten mistet interessen for forholdet etter de begynte å ha sex sammen. Å ligge sammen trenger ikke være noe bevis på kjærlighet. Kan det ikke like gjerne være et tegn på egoisme og ønske om kortvarig nytelse?

7 Seksuelle erfaringer med andre personer kan skade evnen til å leve i troskap mot den du gifter deg med. Vil ikke fristelsen til å sammenligne med tidligere seksuelle opplevelser alltid ligge på lur - bevisst eller ubevisst? Når ekteskapet ditt går gjennom problemer, vil det ikke da være lett å huske tilbake på tidligere partnere som i ettertid kan virke mer spennende? Du kan dermed bli fristet til å tenke at ektefellen ikke egentlig er «den rette» for deg.

Har du forresten noen gang truffet et par som angret på at de ventet med å ha sex til de giftet seg? ””

8 Muligheten for å bli gravid og få barn, hører med til det å ligge sammen. Er dere forberedt på det? Sex dreier seg ikke bare om de to som elsker hverandre, men også om det nye menneskelivet de kanskje blir foreldre til. Prevensjon har langt på vei gitt oss muligheten til å kontrollere vår fruktbarhet, men den har også bidratt til å løsrive seksuallivet fra sin opprinnelige sammenheng: ekteskapet. Samleie, livslang troskap og vilje til å ta ansvar for eventuelle barn hører sammen i Guds plan.

9 Samleie og andre intime seksuelle opplevelser med kjæresten påvirker samvittigheten din som kristen. Hvis det ikke er tilfelle, tyder det på at du er i alvorlig utakt med det Gud ønsker for livet ditt. Bli derfor ikke forbauset om forholdet ditt til Gud blir stadig vanskeligere. Heldigvis gir han oss muligheten til å ta et oppgjør med tidligere handlinger og få en ny start. (Se f.eks. Joh. 8,2-11; Jes. 1,18 og 1. Joh. 1,9.)

10 Hvis du og kjæresten din har et godt forhold som går i retning av ekteskap, har dere ingenting å tape på å vente med å ligge sammen til etter bryllupet. Vil dere ikke tvert imot ha en masse å vinne: trygghet, respekt, økt selvkontroll, god samvittighet osv? (Har du forresten noen gang truffet et par som angret på at de ventet med å ha sex til de giftet seg?) Dersom dere har et forhold som ikke ender i ekteskap, hva har dere da å vinne på å ligge sammen?

Til slutt

Ta godt vare på din seksualitet - denne verdifulle gaven som Gud har gitt deg. Stol på Gud og vær trygg på dette: Hans plan for livet ditt er alltid den beste, også når det kommer til kjærlighet og sex.

Samboerskap - hvorfor ikke?

Stadig flere nordmenn har problemer med å godta at det er noen vesentlige forskjeller på samboerskap og ekteskap. Forelska par kan ha mange grunner til å flytte sammen. Men er de gode nok? Er de etisk holdbare? Og har man tenkt skikkelig gjennom argumentene som taler mot samboerskap, og ikke bare de som taler for? Vi vil i denne artikkelen gå nærmere inn på en del argumenter som viser at samboerskap ikke er så uproblematisk som mange mener.

Det angår bare oss

«Om jeg flytter sammen med kjæresten min, angår det bare oss to. Det er en privatsak, som ingen andre har noe med.» Denne tankegangen er i dag blitt svært vanlig. Privatisering av samlivsetikk er i store deler av befolkningen nærmest blitt total. For mange er valg av samlivsform kun blitt et spørsmål om smak og behag.

På det samfunnsmessige plan er det klart at et seriøst samliv er mer enn en privat sak. Før eller siden vil nemlig ethvert par - enten det er overfor familien, slekt, venner, forsikringsselskapet, banken eller andre institusjoner komme i situasjoner hvor samlivsformen berører andre. Vår livsstil og våre valg har betydning for folk rundt oss. Det angår og påvirker dem på forskjellige måter. Ikke minst gjelder det barna.

Fjerner beskyttelse

Et viktig argument mot samboerskap er at det fjerner mye av den beskyttelse som ekteskapet gir den

Trofasthet er et nøkkelord i alt samliv mellom mann og kvinne. Ikke minst i kristen samlivsetikk må dette ordet stå i sentrum.

”

svakeste part, enten det er barna eller en av de voksne. Etter et brudd blir hun/han stående uten juridiske og økonomiske rettigheter og kan lett bli utnyttet.

Uten faste rammer rundt samlivet er det lettere å velge minste motstands vei når vanskelighetene melder seg. Noen velger å bryte ved å bare flytte vekk. Andre brenner inne med det som er vanskelig, fordi de er redde for at samboeren vil dra sin veg dersom problemene blir tatt opp til drøfting.

Samboerskap gir på ingen måte en sikkerhet som svarer til den investering og utlevering partene gjør i forhold til hverandre. Heller ikke svarer det til kjærlighetens behov for trygghet og forpliktende rammer. Hvis paret har sikret seg med forsvarelig «samboerskapskontrakt» o.l., ligner forholdet allerede så mye på ekteskapet at vi med god grunn må spørre: Hvorfor ikke gifte seg? Er de bundet av et urealistisk «frihet-sideal» hvor gjensidig forpliktelse blir sett på som noe negativt? Er det p.g.a. eventuelle økonomiske fordeler at de ikke vil gifte seg? Eller er det helt andre grunner? Det de har valgt bort er jo tross alt Guds velsignelse, som følger ekteskapsløftet.

Trofasthet

Trofasthet er et nøkkelord i alt samliv mellom mann og kvinne. Ikke minst i kristen samlivsetikk må dette ordet stå i sentrum. Men er ikke samboerskap nesten pr. definisjon

det motsatte av forpliktende trofasthet? Vi finner sjelden holdningen: «Jeg vil satse 100% på forholdet vårt og være trofast inntil døden skiller oss.» I stedet er innstillingen: «La oss prøve og se. Går det ikke, får vi heller skille lag.»

Ifølge kristen etikk er samboerskap en for løs og uforpliktende måte å ordne samlivet mellom mann og kvinne på. Det kanskje aller viktigste i menneskelivet, og også noe av det mest sårbare, trenger sterkere strukturer og mekanismer innebygget enn det som samboerskap gir.

Samboerskap fremmer dessuten holdninger som går på at det er viktig å sikre muligheten for å kunne trekke seg ut av et forhold når problemene eventuelt dukker opp. Denne holdningen er typisk for vår tids individualisme, der selvrealisering og egen «lykke» går foran fellesskap og forpliktelse.

Prøve om vi passer sammen

For mange samboere er den viktigste grunnen til å flytte sammen at de vil prøve om de passer sammen. De ser på samboerskap som et «prøve-ekteskap». Men går det egentlig an å elske på prøve, uten at noe av kjærlighetens vesen angripes? Hva vil da kriteriene for å ha bestått være, og hvem lager dem? Når tar prøven slutt? Kanskje når det første barnet blir født, eller når problemene tårner seg opp? Samboerskap blir for mange å elske med bakdøren på gløtt.

Ekte kjærighet mellom mann og kvinne kan ikke prøves på denne måten. Den forutsetter tvert imot helhjertet vilje og forpliktelse. Er man ikke klar for forpliktelsen, vil ikke et seksuelt samliv "forberede" noen til ekteskap eller være til hjelp for å se om man «passer sammen». En viktig grunn til det, er at erotikken lett overdøver negative signaler som paret kanskje ikke tar på alvor før de har bundet seg sterkt til hverandre, eventuelt med barn som resultat. Et brudd blir da desto mer ødeleggende.

I Bibelen blir ulike samlivsformer omtalt, men noe prøveekteskap finner vi ikke. Vi kan lese om trolovelser, men selv disse var atskillig mer juridisk bindende enn vår tids samboerskap. De ga ikke rett til

fullt samliv, men det måtte likevel skrives skilsmissebrev dersom paret gikk fra hverandre.

Utfordrer ekteskapet

I dagens samfunn utfordres ekteskapet av samboerforhold i forkant, og av skilsmisser i etterkant. På hver sin måte undergraver det stabile ekteskapet. Det finnes nemlig ikke grunnlag for å hevde at samboerskap forebygger skilsmisser, snarere tvert imot. Frekvensen av skilsmisser har økt parallelt med at samboerforhold er blitt stadig mer vanlig. Samboerskap har gjort terskelen til å gå inn i nye forhold lavere, på samme tid er også terskelen til å gå ut av et forhold lavere.

Det er god grunn til å spørre om samboerskap hjelper folk til å

Samboerskap blir for mange å elske med bakhjulet på gløtt.

”

forberede seg for ekteskapet siden. Statistikkene viser at samboerskap ikke er noen god innledning på stabilt samliv. I Statistisk Sentralbyrås befolkningsundersøkelse for 2004 (og rapporten "Gjete kongens harer" om samboerforhold i Norge, se www.ssb.no) viser det seg at for unge par under 25 er bruddraten fire ganger så høy som for de som gifter seg i samme alder. I aldersgruppen mellom 30 og 40 er bruddraten for samboerpar "bare" dobbelt så høy... Av de som inngår samboerskap under 25 år er det bare et mindretall som gifter seg.

Frigjøring og løsrivelse

Utbredelsen av samboerskap både i Norge og andre vestlige land har sin forutsetning i 1960- og 70-tallets seksuelle «frigjøring». Seksuell utfoldelse ble mer og mer løsrevet fra forpliktende og varige forhold. Det er liten tvil om at massemedia har bidratt sterkt til denne utviklingen. Undersøkelser av amerikanske TV-serier og filmer viser f.eks. at over 90% av alle scener hvor par går til sengs med hverandre, skjer mellom folk som ikke er gift med hverandre. Ikke rart at seerne blir påvirket til å regne med at det er normalt! Dessuten er det sjelden snakk om å vente. Å gå til sengs med kjæresten noen dager etter at man har «funnet» hverandre, er helt vanlig. Veien til samboerskap blir dermed svært kort. Det blir sett på som naturlig, og noe «alle gjør». Det er rett og slett slik moderne mennesker lever.

Det er forøvrig interessant at vår situasjon i dag ikke er så moderne som vi kanskje tror. Apostlene Peter og Paulus skrev f.eks. sine brev til kristne som levde i en kultur med utbredt «frigjøring» på det seksuelle området: prostitusjon, homoseksualitet, hor, løse parforhold, oppløsning av familiestrukturer, osv. Korinterbrevene i Det Nye testamente gir oss et levende bilde av situasjonen.

Det er imidlertid tankevekkende at apostlene og oldkirken ikke proklamerte tilpasning til samfunnets

Det er forøvrig interessant at vår situasjon i dag ikke er så moderne som vi kanskje tror. Korinterbrevene i Det Nye testamente gir oss et levende bilde av samme situasjonen.

”

moral og omtolkning av Guds bud som løsning for de kristne. Tvert imot: De insisterte på at de kristne måtte våge å være annerledes, og at de offensivt måtte vise at Guds gode vilje er på livets side. Resultatet var åndskraft og vekkelser - og dessuten mye motstand. Hvilken løsning velger vi?

Ifølge Bibelen er det livslange ekteskapet den ordning som Gud har innstiftet for samlivet mellom mann og kvinne. «Derfor skal mannen forlate sin far og sin mor og holde seg til sin hustru, og de to skal være ett» (1. Mos. 2,24 og Matt. 19,5-6).

Bibelen vektlegger

I Bibelen legges det vekt på følgende elementer når et par inngår ekteskap:

- De avgir et offentlig troskapsløfte.
- Det blir dannet en ny sosial enhet.
- De innleder det fulle seksuelle samliv.

Disse tre punkter er fundamentale i den bibelske tankegang og må være utgangspunktet for kristen samlivsetikk. Fra første til siste side taler Bibelen klart om det livsvarige ekteskapet som den samlivsform Gud har innstiftet mellom mann og kvinne. Grunnleggende utsagn om samliv og kjærlighet står alltid i sammenheng med ekteskapet, og vi finner dem i så sentrale tekster som skapelsesberetningen, de ti bud,

bergprekenen, og i etisk veiledning til de første menighetene. Felles for alle disse bibeltekstene er ønsket om å bygge og verne om forpliktende og livsvarig samliv mellom mann og kone. Positiv omtale av løst og uforpliktende samliv finnes ikke.

Følgende sannhet må også understrekes: I Bibelen blir sex og samliv i den rette sammenheng beskrevet som en av Guds gode gaver. Kristne sier ja til romantikk, sex og samliv innenfor de rammer Gud har gitt i sitt Ord.

Kampen

I samfunnet generelt er muligens kampen for Bibelens og Kirkens syn på samboerskap foreløpig tapt. For den som ønsker å innrette livet etter Bibelen, er det imidlertid fortsatt tid til å besinne seg med hensyn til hva som er Guds vilje. Men hva vil Gud? Det er uten tvil hovedspørsmålet til enhver kristen, i denne saken som på alle andre livsområder. Det handler om å finne og å gjøre Guds vilje slik den er åpenbart i Bibelen. Intet mer og intet mindre.

Gift deg – for Guds skyld!

Stadig flere nordmenn velger å ikke gifte seg. I Oslo lever nær halvparten over 20 år uten fast parforhold*. Flere nyere norske filmer handler om ungarer på rundt 30 som er redde for å binde seg til ei dame. Vi trenger å se at ekteskapet ikke bare er for oss, men et viktig ledd i Guds plan.

Personlig syns jeg både *United*, *Buddy* og *Kvinnen i mitt liv* er festlige filmer. Det som likevel slår meg, er at alle handler om ungarer rundt 30 år som er redde for å forplikte seg! Kanskje er det ikke tilfeldig? Flere og flere velger å bo aleine. Færre gifter seg. Og de som gifter seg, venter lenger enn før. Mange vil være tenåringer hele livet. De vil være "fri". Spørsmålet er om de er så fri når det kommer til stykket. Lykken i livet er å forplikte seg; gi seg helt til den ene som man lover å elske og ære hele livet! Lykken er å forsikre dama om at det er henne du vil ha, og bestemme seg for at man sammen skal finne en vei gjennom alt! Lykken er å lære å fungere sammen, uten å lure på om det vil vare! Lykken er å inngå en pakt og be Skaperen om hjelp!

Himmel på jord

I fadervår ber vi om at himmelen skal komme ned på jorda. Ekteskapet er viktig for oppfyllelsen av den bønningen. Bibelen viser oss at mann og kone har et himmelsk kall til å uttrykke det guddommelige forholdet mellom Jesus og Hans menighet¹. Videre skal forholdet mellom Faderen og Sønnen uttrykkes i forholdet mellom mann og kvinne².

Mannen er den som skal vise hvordan Jesus elsker og leder sitt folk – i måten han behandler sin kone på³. Kvinnen skal leve ut den samme respekt som Jesus har for Gud. Vi ser gjennom dette at ekteskapet har sin plass i Jesu bønn om at vi skal være fullkomment ett, slik at verden vil tro på Jesus⁴. Vi har dermed god dekning i Bibelen for å tro at ekteskapet kan være "himmel på jord". Løftet om at alle skal kunne se at vi er hans disipler når vi elsker hverandre, gjelder i høyeste grad også i familien⁵.

Mange grunner

Det er mange gode grunner til å gifte seg. I begynnelsen av Bibelen slår Skaperen fast at det ikke er godt for mannen å være aleine. Selv i et nært fellesskap med Skaperen, var det

Lykken i livet er å forplikte seg; gi seg helt til den ene som man lover å elske og ære hele livet!

”

noe som manglet. Adam ble først hel da han ble ett med Eva. Vi har behov som ikke blir dekket aleine ved Guds nærvær. I Bibelens første kapitler ser vi imidlertid mer enn mannens behov for en medhjelper. I Guds plan med menneskene som Guds bilde, var ekteskapet viktig. Sammen skulle de speile Gud på jorda!⁶

fordelervedåvære"enestående" Til tross for Guds klare plan med ekteskapet, er det tydelig i Bibelen at Gud kaller enkelte mennesker til å leve aleine⁷. I følge Skriften, er det visse fordeler ved det å leve ugift i Guds tjeneste⁸. Gifte får vanskeligheter som ugifte unngår⁹. Når en – av en eller annen grunn - ikke blir gift, gir Gud nåde til å takle det på en god måte. Har man ikke et kall til å leve ugift, gir Gud hjelp til å finne en god livspartner. Det må imidlertid være rett arbeidsfordeling. Gud gjør ikke jobben i stedet for oss!

Enhver skal vite

Enhver skal vite å vinne seg sin egen ektefelle, slår Bibelen fast¹⁰. Og det skal ikke skje på samme måte som de som ikke kjenner Gud, i kroppslig begjær. Nei, det skal skje i hellighet og ære! Noen kristne stoler for mye på sine egne evner, og blander verken Gud eller andre kristne inn i prosessen. Det er ikke lurt! Er det et område vi virkelig trenger å søke veiledning og hjelp på, er det i valg av ektefelle. Andre blir overåndelige og venter at Gud skal gjøre jobben i stedet for dem. Det blir som historien om han som holdt på å drukne, men som ikke ville ta imot hjelp, verken fra han som kom i kano, han som kom med båt eller han som kom med helikopter. "Gud skal hjelpe meg!" sa han. Etter at han hadde drukna og kommet til himmelen, spurte han Gud: "Hvorfor hjalp du meg ikke?" "Jeg sendte jo både kano, båt og helikopter, men du ville jo ikke ha hjelp", svarte Gud.

Lykken er å forsikre dama om at det er henne du vil ha, og bestemme seg for at man sammen skal finne en vei gjennom alt!

”

Gå inn for det!

For de fleste er det å vinne seg en ektefelle noe en må gå inn for, i alle fall hvis en vil gjøre et godt valg. Selv om en er en veldig bra person, kan det hende en må være både målbevisst, strategisk og villig til å endre på egen atferd for å lykkes på dette området. Det gjelder å få fram sine gode kvaliteter slik at den du vil ha, får lyst til å bli bedre kjent med deg. Ei dame i en stor menighet syns det var dumt at det var så få aktuelle kandidater for henne i fellesskapet. Det viste seg at hun hadde omtrent fem venner i menigheten og knapt kjente noen andre. Hun hadde aldri tatt initiativ til å bli kjent med noen andre heller. - Hvis jeg må forandre meg for å bli gift, kan det bare være, var det en som sa. Ja, det er kanskje greit for deg, men er det greit for Gud?

KNUT G. OSLAND
ko@krinet.no

- 1 Efeserbrevet 5,21-33
- 2 1. Korinterbrev 11,3 ff.
- 3 Efeserbrevet 5,22 og 25ff.
- 4 Johannes 17,20-23
- 5 Johannes 13,35
- 6 1. Mosebok 1,27
- 7 1. Korinterbrev 7,7
- 8 1. Korinterbrev 7,32-35
- 9 1. Korinterbrev 7,28b og 33-34a
- 10 1. Tessalonikerbrev 4,4-5

* 60 prosent av par under 30 år som bor sammen er samboere. Disse opplysningene er hentet fra Statistisk Sentralbyrå (<http://www.ssb.no/emner/02/01/fobhushold/main.html>)

Ekteskapets hemmelighet

Finnes det en hemmelighet til å få et lykkelig ekteskap? Hvorfor lykkes noen par, mens andre mislykkes? Er det tilfeldigheter, eller kan vi alle finne nøklene til et godt ekteskap?

Det finnes nøkler, men først av alt må vi vite hvilken dør nøklene passer til. Det vil si at vi forstår og bøyer oss for Guds ordning for samlivet mellom mann og kvinne. Når vi opererer innenfor Guds gode lover, har vi alle muligheter for å lykkes, selv om det er mange faktorer som spiller inn. Det finnes ikke enkle standardiserte svar for alle situasjoner, men vi kan lære å følge Guds klare prinsipper og åndelige lover. Woody Allen satte ord på hvor sammensatt problemene kan være: «Min kone er så barnslig, når jeg sitter i badekaret kommer hun stormene inn og senker båtene mine». Konflikter må løses i hvert enkelt tilfelle avhengig av hvem som er «barnslig», men det ligger utenfor rammene for denne artikkelen.

Hva er ekteskap?

De fleste vet «instinktivt» at ekteskap er rett, men føler de har liten innsikt fra Guds Ord. La oss gå til Guds Ord sammen for å se hva Gud sier. Noe av det første vi møter når vi åpner Bibelen, er at ekteskapet er Guds gave til oss ved skapelsen¹. Han som konstruerte oss, vet også best hvordan vi skal fungere sammen. Ekteskapet er altså Guds ordning og et uttrykk for hans pakts-hjerte. Det er Guds vilje at ektemann og hustru gir seg selv til hverandre i kjærlighet for resten av livet. Jesus forklarte at mennesker hadde veket av fra Guds opprinnelige intensjon

Han ønsker at en mann og en kvinne ved ekteskapet skal demonstrere forholdet mellom Kristus og menigheten. ”

med ekteskapet p.g.a. harde hjerter.² Gud viser oss sin mening med ekteskapet slik, når det leves under Jesu herredømme:

“Mitt folk skal bo i et fredelig land, i trygge hjem, der de sorgfritt kan hvile.”³ Ekteskapet skal holdes i ære av alle, og samlivet ikke skitnes til. For Gud vil dømme de som driver hor eller bryter ekteskapet.⁴ Gud krever altså at alle ærer ekteskapet. Det er Guds eneste ordning for seksuelt samliv. Gud har ikke gitt noen alternativ samlivsform.

Vi kan si at ekteskapet har både en privat og en offentlig side.

Ekteskap bærer i seg en privat handling mellom to som er glad i hver-

andre, og en offentlig handling der to inngår en forpliktende forhold. Men ekteskap er først og fremst en pakt. Vi vil undersøke ektepakten og hvordan den bringer stabilitet og trygghet i en tid med utrygghet og store forandringer.

Pakt

Ingen som har lest litt i Bibelen kan unngå å legge merke til at ordet pakt går igjen i hele skriften (i 207 vers). Enda det er umulig å være en kristen uten å leve i den nye pakt, er det skremmende liten forståelse blant kristne av hva pakt er. Salme 25,14 sier at Gud gjør sin pakt kjent for dem som frykter Gud og har fortrolig samfunn med ham. Er mangel

på guds frykt og fortrolig samfunn med Gud forklaringen på at pakt er nesten ukjent for mange kristne? La meg gi deg en enkel forklaring på hva jeg mener med pakt i denne sammenheng. Pakt er en varig binding, basert på gjensidig offer til felles beste. Kjærlighet og trofasthet er pakt i praksis. Pakt er i Bibelen alltid grunnlaget for rette relasjoner, enten det er mellom menneskelige forhold eller forhold mellom Gud og mennesker.

I en bibelsk pakt bringer Gud sammen ektemann og hustru, og binder dem sammen for resten av livet. Bibelen sier at ektefeller er bundet til hverandre ved pakt.⁵ Den viser også at pakten som inngås er en pakt der Gud er involvert.⁶ Bibelen sier at en tretvinnet tråd ikke ryker så lett.⁷ Når en mann og en kvinne gir hverandre sitt ja, er Gud et vitne og han binder dem sammen slik at ikke noe menneske skal skille dem igjen.⁸

Ekteskapet var Guds ordning for mann og kvinne før synd kom inn i verden. Men Paulus viser oss at ekteskapet også er et vern mot synd, når det leves slik Gud vil.⁹

La oss gå tilbake til begynnelsen og se på Guds hensikt med ekteskapet i 1. Mos. 2,18-25. Gud sa at det ikke var godt for mannen å være alene, så han gav en hjelp som var hans like. Dette samstemmer med det Gud sa gjennom Salomo¹⁰: "To er bedre enn en." Så får vi tre eksempler: Om en faller, kan den andre reise ham opp. Om to ligger sammen, kan de holde hverandre varme, og om de blir angrepet, kan de hjelpe hverandre og drive bort angriperen (beskytte). Men Salomos konklusjon er verd å merke seg: "En tretvinnet tråd slites ikke så lett." Vi skal hele tiden hjelpe, varme og beskytte hverandre. Jeg tror den tretvinnede tråden var det Gud etablerte etter at han hadde slått fast at det ikke var godt for mannen å være alene. Ekteskapet er en sammenknytting der mann, kvinne og Gud er involvert. Mann og kvinne er

Ekteskapet var Guds ordning for mann og kvinne før synd kom inn i verden. Men Paulus viser oss at ekteskapet også er et vern mot synd, når det leves slik Gud vil.

forskjellige og vil i ekteskapet utfylle hverandre slik at de sammen utgjør den helheten Gud ønsker. Gud er direkte og personlig involvert i et hvert rett ekteskap slik han var det i det aller første ekteskapet. Det var Guds beslutning at mannen skulle få en make. Gud formet Eva av Adam. Gud førte Eva til Adam. Gud etablerte betingelsene for pakten som bandt dem sammen. Eva ble «gitt til ekte» av Gud. Adam og Eva opererte under autoritet. På denne bakgrunn er det at Gud formulerer ektepakten i tre punkter¹¹, med en tretvinnet tråd så den ikke skal slitne så lett.

1. Mannen skal forlate far og mor
2. Han skal holde seg til sin kone
3. De to skal være ett kjød

La oss se på hvert av punktene som til sammen utgjør ektepakten:

Mannen skal forlate sin far og sin mor

Dette har ikke først og fremst med flytting å gjøre. (På bibelsk tid bodde mannen fortsatt nær foreldrene).

Det viktigste ved «å forlate» er å erkjenne at du er under autoritet, først i forhold til foreldre og deretter eldste i menigheten og ledere i samfunnet. Mannen forlater nå sine foreldres autoritet for å bli hode i et nytt forhold. Ekteskapet er ikke bare en privat og personlig ting, men det angår samfunnet og menneskene rundt deg. Du berører Guds ordning og hans autoritet hvor du snur og vender deg. Vi må lære å se Guds delegerte autoritet i familie, menighet og samfunn.

Det er underlig at så få kristne ser at de står i et autoritetsforhold

til sine foreldre, selv om det selvsagt endrer karakter etter hvert som man blir voksen. Å leve i et rett forhold til autoritet betyr at en underlegger seg en prøving av parforholdet. Før man inngår ekteskap bør det prøves av gudfryktige foreldre, det bør prøves av de eldste i menigheten og det må prøves på samfunnets regler og lover av en vigselmann. For eksempel kan man ikke gifte seg om man er i nær slekt eller har visse sykdommer. Mange tragiske forhold kunne vært unngått om vi fulgte Guds råd.

Han skal holde seg til sin hustru

«Å holde seg til» betyr å limes sammen. Dette gjenspeiler den delen av paktsinnngåelsen der man gir seg til hverandre ved paktsløfter og har et måltid sammen.

Begge deler er velkjent fra bibelske pakter. Man lover å respektere, elske og være trofaste mot hverandre og fornekte alle andre for resten av livet. Pakten uttrykkes i ord som er bindene.

Disse løftene styrer oss resten av livet. Ord, tanker og følelser får ikke fly fritt, men styres i henhold til de løfter som er gitt. Vi lover å elske hverandre for resten av livet nettopp fordi vi er i stand til det. Dette er noe av mysteriet der forholdet mellom Kristus og menigheten uttrykkes gjennom ekteskapet. Kjærligheten faller aldri bort¹²

De to skal være ett kjød

Dette er den seksuelle foreningen mellom brudgom og brud som gjør ektepakten komplett. Dette er den siden ved ekteskapet som er eksklusivt deres. Ved samleie blir de to

kroppene gjort til ett, dette vil styrke deres åndelige og sjelelige enhet. De nyter hverandre i ømhet og kjærlighet. Ved stadig å gi til hverandre og nyte hverandre, styrkes de mer og mer i å være ett. Barn er et naturlig resultat av ekte kjærlighet og sann enhet.

Bibelen sier at de som ikke kjenner Gud, starter sammen i gal ende med lidenskapelig begjær uten å få forholdet prøvd eller sette ord på pakten først. «For dette er Guds vilje, deres helliggjørelse. Hold dere borte fra hor. Hver og en må vite å vinne sin egen ektefelle i hellighet og ære, ikke i lidenskapelig begjær slik som hedningene, de som ikke kjenner Gud.»¹³

Ektepakt er mer enn kontrakt

Selv om kontrakter er viktige og nødvendige i samfunnet, er der en forskjell på pakt og kontrakt jeg ønsker å belyse. Kontrakt er en menneskelig ordning som inngås på grunn av gjensidig usikkerhet eller mangel på tillit, for på den måten å sikre rettsmessig trygghet.

En bibelsk pakt derimot, gjenspeiler en guddommelig ordning som sikrer gjensidig tillit og forpliktelse. Pakten binder partene sammen og gjør at

Disse løftene styrer oss resten av livet. Ord, tanker og følelser får ikke fly fritt, men styres i henhold til de løfter som er gitt.

begge parter er villig til personlige offer for at pakten skal holdes.

Kontrakt fokuserer ofte på partenes rettigheter for å forebygge og hindre eventuell skade eller tap. Bibelsk pakt fokuserer på gjensidig overgivelse, lojalitet, troskap og ansvar for hverandre. Begge parter er villige å legge ned sine liv for hverandre.

Et solid fundament

Fundamentet for ekteskapet er pakt som leves ut ved gjensidig respekt og kjærlighet.

I tillegg til pakt består altså fundamentet av kjærlighet og respekt. Budet i den nye pakt om å elske hverandre slik Jesus elsker oss, gjelder selvsagt for alle pakter som inngås innenfor den nye pakt. Ekteskapet behøver alle de tre slags kjærlighet: Agape, filia og eros.

Agape er den guddommelige kjærligheten som gir og gir og gir. Det er den kjærligheten som fortsetter å gi, selv når mottakeren ikke lenger fortjener det. Agape-kjærligheten er ikke først og fremst noe som skjer med deg; det er noe du selv tar initiativ til fordi Guds kjærlighet er utrent i ditt hjerte ved Den Hellige Ånd.¹⁴

I et godt ekteskap er mann og hustru dessuten gode venner. Vennskap er det samme som kameratskap, kommunikasjon og samarbeid. Felles interesser og gleden over å gjøre ting sammen er viktig. En venn elsker alltid¹⁵, derfor er det naturlig å dele hverandres interesser.

Eros er den kjærligheten som kommer til uttrykk på det seksuelle området. Eros er den romantiske, kroppslige kjærligheten. Den ten-

nes av biologiske mekanismer som finnes i menneskekroppen. I et godt ekteskap vil mann og hustru elske hverandre også på det romantiske og erotiske plan. Dette er en ren og god gave fra Gud og en avgjørende del av ekteskapet. Men de vil begge være opptatt av å tilfredsstille hverandre mer enn å søke egen tilfredsstillelse¹⁶. Denne kjærligheten må styres slik at den bare vekkes til live i forhold til ektemaken. Det er godt at Gud har gitt oss liv og herredømme ved Jesus Kristus, så vi kan styre oss selv.¹⁷

Etter at vi nå har sett på pakt og kjærlighet, la oss se på det siste elementet som er respekt for hverandre. Respekt kommer av en rett verdsetting av hverandre. Den viser seg i at vi stadig setter den andre høyere enn oss selv. Det er resultatet av hvordan vi tenker på hverandre. Har du sett ektefellen din fra Guds synsvinkel som en gave fra ham? Å bevare en grunnleggende respekt for hverandre selv i konflikter, er helt avgjørende for å lykkes. Vi kan hele tiden lære av hverandre. Bibelen sier at vi skal underordne oss hverandre i Kristi frykt¹⁸. Dette er det området som først kommer under press når vanskeligheter oppstår.

Ektefeller som hele tiden viser respekt for hverandre, elsker hverandre og trofast lever ut pakt med hverandre vil ha suksess i ekteskapet. Bibelen minner spesielt mannen om å elske sin hustru som seg selv, og hustruen om å ha respekt for sin ektemann¹⁹. Den er vis, som gir akt på Guds formaning.

Fundamentet for ekteskapet kan illustreres slik:

Når ekteskap går i stykker, er det fordi man tillater fundamentet å bli ødelagt. Først ødelegges respekten for hverandre. Da er det lettere å kritisere enn å støtte og oppmuntre. Dersom vi forstår ektepakten, vil vi være nøye med respekten for hverandre. Gud ber spesielt kvinnene vokte seg på dette området. Det

neste som ødelegges er kjærligheten til hverandre. I stedet for å søke den andres beste, blir man selvisk og negativ. Dette dreper selvsagt også de gode følelsene for hverandre. Gud formaner spesielt mannen på dette området. Nå er det bare paktet igjen. Mange er villige til å bryte den fordi de mangler frykt for Gud. Paktet er i Guds øyne ubrytelig. Selv om man kommer til dette punktet, er paktet sterk nok til at vi kan få hjelp i vanskelighetene og se kjærligheten og respekten gjenreist.

Forholdet mellom Kristus og menigheten

Ekteskapet er mye mer enn bare en samlivsform. Den er blind, eller i beste fall veldig nærsynt, som ikke har forstått att vi ikke lenger tilhører oss selv, men Kristus. Han ønsker at en mann og en kvinne ved ekteskapet skal demonstrere forholdet mellom Kristus og menigheten. Det er et paktsforhold. Paulus sier at dette er et stort mysterium, men det er åpenbart for alle som elsker Herren Jesus. Hvilket ansvar og privilegium vi har som hver eneste dag får være med å uttrykke universets største hemmelighet; forholdet mellom Kristus og menigheten. Hvem tør ta lettvtint på den oppgaven?

NORALV ASKELAND

na@krinet.no

Ekteskapet er mye mer enn bare en samlivsform. Den er blind, eller i beste fall veldig nærsynt, som ikke har forstått att vi ikke lenger tilhører oss selv, men Kristus.

”

1 1. Mos. 2,18-25

2 Matt. 19,8

3 Jes. 32,18

4 Hebr. 13,4

5 Malaki 2,14

6 Ordspr. 2,17

7 Fork. 4,12

8 Matt. 19,6

9 1. Kor. 7,1-2

10 Fork. 4,9-14

11 1. Mos. 2,24 og Ef. 5,32

12 1. Kor. 13,8

13 2. Tess. 4,4-5

14 Rom. 5,5

15 Ordspr. 17,17

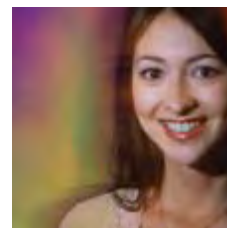
16 1. Kor. 7,3

17 Rom. 5,17

18 Ef. 5,21

19 Ef. 5,33

Gift eller ugift?

En parafrase av 1.Kor 7:25 ff.

Mesteren har ikke gitt meg spesielle påbud angående de ugifte, men som en med stor erfaring i Guds nåde og miskunn, og lojal mot ham i alle ting, kan du stole på mitt råd.

På grunn av presset vi opplever fra alle kanter, er det best at du forblir i den stand du er. Er du gjennom ekteskapsløftet bundet til din ekte-make? Fortsett i ekteskapet, prøv ikke å bli løst! Er du løst fra din ektemake? Forbli enslig. Men det er jo ingen synd å gifte seg enten en er jomfru eller ikke.

Det jeg sier er at du tar på deg ekstra byrder i en allerede stresset tid dersom du gifter deg. Jeg ønsker, om mulig, å spare dere for det.

Jeg ønsker å påpeke, venner, at tiden er viktig. Vi har ingen tid å miste, så ikke gjør livet mer innviklet og floket enn nødvendig. Hold ting enkelt, enten det er i ekteskap, i sorg eller glede. Gjør ting enkelt også i dagliglivet, på handleturen osv. Bruk så lite tid som mulig på de ting som verden krever. For denne verden, slik vi nå opplever den, er på vei ut.

Jeg ønsker at dere skal leve så fri fra forviklinger som mulig. Om du er enslig (ugift), er du fri til å konsentrere deg bare om å behage

Mesteren. Ekteskapet krever at du trekkes inn i skruer og muttere på hjemmebane og du må bruke krefter på å tilfredsstille din partner. Det fører til at du må spre oppmerksomheten på mange flere ting. Tid og krefter som gifte bruker på å stelle for og hjelpe hverandre kan ugifte bruke på å bli hele og hellige redskaper for Gud. Jeg prøver å være til hjelp og gjøre ting enklere for dere, ikke vanskeligere. Det jeg ønsker er at dere skal utvikle en måte å leve på der dere bruker mye tid sammen med Mesteren, med minst mulig forstyrrelser.

Om en mann har en venninne som han er lojal mot, men ikke vil gifte seg med, fordi han har besluttet å leve ugift for å tjene Gud, og så ombestemmer seg og ønsker å gifte seg likevel, synder han ikke ved å gifte seg. Det er ikke en gang et skritt tilbake, i forhold til å leve ugift, slik enkelte hevder.

Men på den annen side, dersom en mann er fornøyd med sin beslutning om å leve ugift for å tjene Gud, og det er hans egen overbevisning uten at det er påtvunget ham av andre, må han stå ved sin beslutning. Ekteskap er både åndelig og etisk helt rett og ikke mindreverdig i forhold til enslig stand på noen måte, selv om jeg, slik jeg nevnte tidligere, har pastorale grunner for å oppmuntre til å leve ugift.

Ekteskap, skilsmisse og gjengifte

Dei fire neste artiklane i bladet er via arbeidet med å finna ei bibelsk forståing omkring ekteskapet i ei tid kor inga sanning får stå uprøvd, kanskje aller minst dei som dreiar seg om samliv og seksualitet. Kva vi som kristne trur og lærer og kva som skal avgjera trua og læra vår er difor svært viktig.

Heilt frå opphavet av menneske soga har ekteskapet vore Guds gode ordning for menneska. Ekteskapet er og har vore den grunnleggjande byggeklossen i eit velordna og godt fungerande samfunn. Som alt anna godt har ekteskapet sitt opphav i Guds kjærleik og er Skaparens norm for menneskeleg samliv.

Guds ordning er veldig enkel: Det er ikkje godt å vera åleine, for mennesket er skapt for trufast samliv. Det sjuande bodedet seier: Du skal ikkje bryta ekteskapet (2. Mos.20,14). Du skal trufast halda deg til ektefellen din heile livet, for Gud hatar skilsmisse (Mal.2,16). Jesus seier at Gud har bunde mann og kone saman i ekteskapet og at ingen må løysa opp denne samanbindinga (Matt. 19,6).

Ekteskapet er frå opphavet meint å vera monogamt og livslangt. Ektefolk er på grunn av den pakta dei har gjort med kvarandre bundne til kvarandre heilt til døden skil dei frå kvarandre. Når ein ektefelle døyr er ekteskapet slutt og den gjenlevande kan gifta seg på ny.

Ektefolk er på grunn av pakta dei har gjort med kvarandre bundne til kvarandre heilt til døden skil dei frå kvarandre.

”

Kva er eit ekteskapsforhold?

I våre dagar lever mange i sambuarforhold og stadig fleire barn vert født utanfor ekteskapet. Det er også ganske vanleg å ha tilfeldig sex i lause forhold.

Kvifor er det ikkje godt nok å verta glad i nokon, flytta saman og få barn? Kvifor kan ei slik samlivsform ikkje godkjennast av kristne? Kvifor kan ein ikkje ha sex med den ein vil, når ein vil? Heilt enkelt fordi nokre viktige ting må vera på plass først! Sambuarskap og seksuell lauslivnad strir mot Guds gode ordning for menneskeleg samliv.

I den bibelske forteljinga om det første ekteskapet (1. Mos. 2,18-25) finn vi fem grunnleggjande ting som må vera tilstades når to menneske skal leva saman. Det er desse fem tinga som gjer at ekteskapet vert ein god familie og ein sterk byggjekloss i heile samfunnslivet. Både Jesus og apostlane viser til denne forteljinga når dei talar om Guds gode og evige ordning for mennesket.

1. Godkjenning og vern frå samfunnet

Det første ekteskap vart til då Skaparen og Herren over heile universet gav mannen ei kone. Difor må alle ekteskapelege forhold ha ei offentleg godkjenning. Dette finn vi gjennom heile Bibelen. At to menneske lever saman og får barn er ikkje ei privat sak, men har å gjera med heile samfunnet. Korleis samfunnet godkjenner og vernar om ekteskapet og kva slags ordningar, seremoniar og ritual som er knytt til dette, vil skifta frå kultur til kultur og frå tid til tid, men fordi ekteskapet er ei ny sosial eining gjeld det heile samfunnet!

Det handlar om å gje seg til kvarandre i varm og trufast kjærleik. ”

2. Oppretting av ei ny sosial eining med nye autoritetslinjer

”Difor skal mannen skiljast frå far sin og mor si”. Mannen går ut frå faren sitt autoritetsområde og mora si daglege omsut og stell. Han vert hovud i eit nytt, sjølvstendig forhold i ekteskapet med kona si. Han står ikkje lenger under far sin, men grunnlegg ei ny sosial eining. Han tek leiinga i eit nytt forhold med nye prioriteringar og ansvar. Det same gjeld kona som skiljest frå familien sin og vert del av ein ny familie.

3. Vennekapspakt

”Og halda seg til kona si”. Truskap og lojalitet er innhaldet i dette uttrykket å halda seg til. Det er å gå inn i ektepakta som er ei vennskaps-

pakt kor to menneske lover å vera trufaste mot kvarandre så lenge dei lever. Det handlar om å gje seg til kvarandre i varm og trufast kjærleik. Det er det motsette av å skiljast frå, det handlar om å verta limt saman og halda fast på kvarandre. Dette påbodet frå Gud understrekar at ekteskapet er meint å vara livet ut, for det som Gud har bunde saman i ekteskapet skal ikkje menneske skilja (Matt. 19,6). Korkje mannen eller kona har lov å gje slepp på den andre, men må trufast halda seg til ektemaken sin.

4. Einskap

”Dei to skal vera eitt!” Den fysiske einskapen mellom mann og kvinne fullendar ekteskapet. Det seksuelle

samlivet høyrer berre til i ekteskapet. Eit ekteskap er heller ikkje skikkeleg oppretta før ein gjennom seksuell einskap har vorte ein kropp. Difor vert seksuell utruskap kalla for ekteskapsbrot i Bibelen.

Før mann og kvinne kan verta eitt gjennom seksuelt samliv, må dei tre første ting vera på plass. Samfunnet kan godkjenna og verna om mange slags forhold, og det kan finnast element av å skiljast og halda seg til i mange forhold. Den seksuelle einskapen gjennom samleie, er imidlertid ein eksklusiv rett som berre mann og kone som er rette ektefolk har.

Men uttrykket "dei to skal vera eitt" inneber mykje meir enn den seksuelle og fysiske einskapen i å smelta saman til ein kropp. Det handlar om å verta ein person. Einskapen i ekteskapet er den næraste og mest intime av alle menneskelege forhold. I ekteskapet kan to personar begynna å tenkja, handla og føla som ein. Dei kan trengja inn i kvarandre sitt liv på ein slik måte at det vert eitt, ein fungerande einskap. Paulus seier at det ein mann gjer for kona si, det gjer han også for seg sjølv, for dei har vorte eitt (Ef. 5,28-31).

Guds intensjon for mann og kone er at dei skal verta eitt på alle område i forholdet deira, intellektuelt, emosjonelt og fysisk. Vennskapspakta vart gjeven for å fylla forholdet deira med alt det som godt er.

5. Ektefellen har prioritet

Gud seier at mannen skal forlata foreldra sine og halda seg til kona si. Dette viser den sentrale plassen ektefellen har framfor alle andre menneskelege ting. Om ein mann eller kone set aktivitetar, ting eller andre personar, til og med far eller mor, eller deira eigne barn, på denne førsteplassen som Gud har sagt at ektefellen skal ha, då vil store vanskar oppstå.

Sidan ein mann må forlata far og mor og halda seg til kona si,

forstår vi at forholdet mellom barn og foreldre (styre og tilsynsansvar) er midlertidig og må brytast, medan forholdet mellom mann og kone er varig og må ikkje brytast. Forholdet mellom foreldre og barn er grunna på fødsel eller adopsjon. Forholdet mellom mann og kone er grunna på paktslovnader.

Den bibelske skildringa av ekteska-

Einskapen i ekteskapet er den næraste og mest intime av alle menneskelege forhold. Det handlar om å verta ein person

pet fokuserer på paktsfellesskap og vennskap. Difor må vi prioritera å utvikla fellesskapet og vennskapen i ekteskapsforholdet. Eit ekteskap som har manglar i vennskapsforholdet er haltande og går mot veksende problem og skilsmisse. Alt som øydelegg fellesskapet må unngåast. Alt som fremjar vennskapen mellom mann og kone må prioriterast!

Bibelen gjev fire grunnar for ekteskap:

1. Profetisk mysterium og teikn

Ekteskapet er oppretta av Gud for å avspegla på jorda forholdet mellom Kristus og kyrkja. Ekteskapet er meint å vera eit profetisk teikn, eit synleg uttrykk av himmelen på jorda, mellom menneske som elsker kvarandre, underordnar seg under kvarandre og tek seg av kvarandre slik Kristus tek seg av Kyrkja. Ekteskapet er meint å vera ein forsmak på himmelen! Heimen er meint å vera ein himmelsk koloni på jorda. Når Det nye testamente omtalar ekteskapet, er denne profetiske dimensjonen ofte framme som det styrande i forståinga av det heilage fellesskapet mellom mann og kone i ekteskapet. Mannen er hovud for kvinna liksom Kristus er hovud for

kyrkja (maskulint leiarskap er viktig). Difor skal mannen elska kona si og leggja ned livet sitt for henne for å få fram det beste og det vakraste i henne, liksom Kristus elska Kyrkja og gav seg sjølv for henne for å stella henne fram for seg i herlegdom. Einskapen og samhaldet i ekteskapet er eit stort mysterium som avspeglar forholdet mellom Kristus og kyrkja.

2. Fellesskap – vennskap

Ekteskapet er i grunnen ei vennskapspakt (Ord. 2,17; Mal. 2,14). Gud gav ekteskapet fordi det ikkje var godt for mennesket å vera åleine. Fellesskap og vennskap, det å utfylla, utvikla og hjelpa kvarandre er det grunnleggjande innhaldet i ekteskapet (1. Mos. 2,18). Mennesket er eit sosialt vesen, skapt for fellesskap. Det er ikkje godt for noka menneske å vera åleine. Vi treng nokon som kan utfylla oss og vera ein hjelper som svarar til oss. Mennesket er skapt i Guds bilete til mann og kvinne. Vi er skapt til å stå i eit forpliktande forhold til det andre kjønn, slik at vi saman kan vera eit fargerikt bilete av fellesskapet i Den Treeinige Gud og uttrykkja hans gode og mangfaldige vesen.

3. Forplantning - mangfaldiggjering

Ekteskapet er plassen for reproduksjon og fostring av gode samfunnsborgarar (1. Mos. 1,28). Ekteskapet har som formål å føra slekta vidare. Familien er ei trygg og god ramme for barn å veksa opp innanfor, kor dei kan utviklast som sunne menneske. Ekteskapet – giftarmålet – familien – skaper det rette miljøet for å læra å bøya seg for autoritet og å ta omsyn til andre. Her lærar vi å

Ekteskapet er i grunnen ei vennskapspakt. Gud gav ekteskapet fordi det ikkje var godt for mennesket å vera åleine.

”

ha rett vørdnad og respekt for dei som står over oss, og vi lærar å ta oss av andre som treng hjelp.

4. Heilagging

Ekteskapet er plassen å læra å styra og utnytta dei grunnleggjande menneskelege drifter som tildømes seksualdrifta rett (1. Tess. 4,3-8; 1. Mos. 2,24. "For at de ikkje skal driva hor, skal kvar mann ha si kone og kvar kvinne sin mann" 1. Kor. 7,2. Seksuallivet er ein viktig del av det menneskelege tilværet og Gud har gjeve ekteskapet kor mann og kone kan nytta dei seksuelle gleder i eit trygt og trufast

forhold. Det seksuelle samlivet er i bibelsk lys uttrykk for kjærleik til gjensidig glede og styrking av vennskapen og stadfesting av paktsforholdet i ekteskapet og har ein viktig funksjon utover det å setja barn til verda.

Heilagging inneber mykje meir enn å unngå hor. Det handlar om å verta heilag slik Gud er heilag. Ekteskapet er gjeve av Gud for å setja to menneske i stand til å gjera kvarandre meir heilage og påverka kvarandre til å verta meir like Jesus Kristus. Det er den beste plassen til å sjå Andens frukter verksame

(Gal. 5,22-23). Ektefellar påverkar kvarandre til heilagdom og modnad i karakter, haldningar og gjerning.

Apostelen Paulus seier at Kristus gav livet sitt for forsamlinga for å stella henne fram for seg, strålende og herleg. Den kristne ektemaken vil på same måte leggja ned livet sitt for kona si for å gjera henne og heile familien meir heilag og harmonisk. Han vil reinsa tankane og sinnet hennar ved å snakka med henne, rosa og oppmuntra henne, for å få fram det beste i henne så ho kan vera skjønn og vakker på alle område i livet. Han vil ta seg av henne og møta alle hennar behov og elska henne som seg sjølv. Kona vil visa respekt for mannen og saman vil dei underordna seg kvarandre i ærefrykt for Kristus og leva eit heilagt liv (sjå Ef. 5,21).

Ei bibelsk haldning til skilsmisse

Imotsetnad til det mange trur, så er skilsmisse ei bibelsk ordning. Bibelen godkjenner og regulerer skilsmisse innanføre visse forhold. Gud har sagt: "Eg vil ikkje vita av skilsmisse" (Mal. 2,16). Men det inneber ikkje at alt ved skilsmisse er ein styggedom, for han har også sagt: "Og ho såg at eg sende Israel, den fråfalne, bort og gav henne skilsmissebrev fordi ho hadde drive utukt" (Jer. 3,8). Sidan Gud tok initiativ til skilsmisse med Israel, er det galt å fordømme alle skilsmisse. Det er heilt klart slik, at skilsmisse for nokre folk, under visse forhold, er rett, og ikkje noko galt. Det er rett at Gud hatar skilsmisser, men han hatar ikkje alle skilsmisser på same måte, like lite som han hatar alle sider av skilsmisse. Han hatar det som er årsaka til skilsmisse. Han hatar følgjene som ofte går utover barna og dei såra partane i ei skilsmisse. Han hatar skilsmisse som er på feil grunnlag.

Ekteskapsbrot, skilsmisse og gjengifte i GT

I Moselova var det dødsstraff for hor og ekteskapsbrot (5. Mos. 22,13-27). Den som vart teken i hor, vart steina til døde medan den gjenlevande eller uskulldige ektefellen var fri til å gifta seg på ny. Likevel ser vi at dødsstraff ikkje vart praktisert i alle tilfelle. 5. Mos. 24,1-4 synest å tillata skilsmisse i staden for dødsstraff. Skilsmisse tykkjest å vera ålment godteke (3. Mos. 21,7 og 14; 22,13; 4. Mos. 30,10).. Det tykkjest å vera ålment godteke som ein rett mannen hadde, å kunna senda kona si frå seg slik Abraham gjorde med Hagar (1.Mos.21,14). Esra oppmoda til og med alle mennene som var gift med ikkje-jødiske koner å skilja seg frå dei (Esra 10). Reint kulturelt tykkjest

også å vera ålment godteke at ein mann kunne ta seg så mange koner han hadde råd til.

Moselova (sjå 5.Mos.24,1-4) gav ein mann lov å skiljast frå kona si om han fann noko han ikkje lika ved henne og begge kunne sjølvsagt gifta seg på ny! Det er mange meiningar om kva som ligg i dette uttrykket "noko han ikkje lika ved henne." Nokon seier at det kunnevera kva som helst, medan andre meiner det handlar om seksuell ureinskap eller utruskap. Når skilsmissebrevet var gjeve, kunne dei fråskilte fritt gifta seg. Men ein mann hadde ikkje lov å ta kona tilbake om ho hadde vore gift med ein annan i mellom-

Gud hatar det som er årsaka til skilsmisse. Han hatar følgjene som ofte går utover barna og dei såra partane i eit skilsmisse.

”

tida. I to tilfelle hadde menn heller ikkje rett til å skilja seg frå kona si (5.Mos.22,19,29), begge desse hadde samband med urett mannen hadde gjort mot kvinna som gjorde at han mista retten til skilsmisse! Hadde han vitna rangt om kona si, skulda henne for skammelege ting med urette, då kunne han ikkje skilja seg frå henne så lenge han levde. Hadde mannen forført ei ungjente og hatt sex med henne utan å vera trulova eller gift med henne, måtte han gifta seg med henne, og kunne ikkje skilja seg med henne så lenge han levde. Dette er dei to einaste klare unntaka på mannens rett til skilsmisse som er nemnde i lova.

2 Mos.21,10-11 utvidar retten til skilsmisse å gjelda mishandling og forsømming. Ifølgje dette avsnittet hadde den gifte rett til mat, klede og seksuell intimitet. Samanhengen i denne lova er polygami og den hebraiske form for slaveri, så prinsippa er viktigare enn detaljane. Dei jødiske rabbiane argumenterte med rette at om ei slavekone hadde rett til skilsmisse under slike forhold, så måtte ei fri kone eller ein mann også ha det!

Jødiske ekteskapslovnader, grunna på 5.Mos.24 og 2.Mos.21, hadde fire ting med som dei som vart gifte lova kvarandre:

- Føda kvarandre (mannen skulle skaffa maten, kona skulle laga til)
- Kle kvarandre (mannen skulle skaffa tøy, kona skulle sy)
- Gje seksuell intimitet til kvarandre
- Vera trufaste mot kvarandre

Vi kan oppsummera det i å skaffa materiell underhald (mat og klede) og fysisk kjærleik (seksuell intimitet). Fysisk, psykisk og emosjonell mishandling er ekstreme former av å forsømme å gje underhald og kjærleik.

Dei tre grunnane for skilsmisse som alle var samde om i Det gamle testamentet er:

- Seksuell umoral (hor, ekteskapsbrot)
- Forsømming av å gje materielt underhald
- Forsømming av å gje fysisk kjærleik

Gud fordømmer i Det gamle testamentet ikkje den personen som skil seg frå ektefellen sin for desse grunnane. Han fordømmer den personen som ved å bryta sin ekteskapslovnad gjer ekteskapet utoleg for den andre. Offeret, den uskulde parten, kan ta initiativ til skilsmisse slik Gud gjorde med Israel.

Jesu undervisning om hor, skilsmisse og gjengifte

Nokre folk trur at Det nye testamentet innfører ein mykje hardare haldning til skilsmisse og gjengifte enn Det gamle testamentet, men det er ikkje rett! Vi finn at dei gammaltestamentlege prinsippa for skilsmisse og gjengifte vert ført vidare i Det nye testamentet. I Bergpreika stadfesta og anvendte Jesus lova frå Det gamle testamentet. Vi finn også at mange såkalla moderne lover byggjer på Moselova (til dømes drap, tjuveri og tanken på erstatning for påført

I jødisk lov viste ekteskapsbrot berre til kona si dårlege oppførsel, ikkje mannen si oppførsel. Jesus er sjølv sagt sterkt usamd i dette og viser til at mannen sine lyster etter ei anna kvinne enn kona hans er ekteskapsbrot (5,28). Både jødisk og romersk lov kravde skilsmisse ved seksuell utruskap. Jødiske menn tok retten til skilsmisse og gjengifte som noko sjølv sagt jamvel om det var ulike meiningar om kva grunn dei kunne skilja seg for.

Jesus gjer det her klart at han tillet berre skilsmisse om kona har

Jesus tek dei tilbake til Guds opphavleg plan for ekteskapet. Denne einskapen skal ikkje øydeleggast! Skilsmisse var aldri i Guds plan!

skade). Ingen vil forkasta slike gammaltestamentlege prinsipp berre fordi desse lovene ikkje er nemnde i Det nye testamentet. Vi kan ikkje halda fast på gammaltestamentlege forbod mot sex utanføre ekteskapet og forkasta boda om forsømming eller mishandling, som gav grunnlag for skilsmisse og gjengifte.

Vi vil no sjå på nokre avsnitt i evangelia kor Jesus snakkar om hor (sex med ein person som ein ikkje er gift med), skilsmisse og gjengifte. Når vi tek for oss orda slik vi møter dei frå Matteus og utover oppdagar vi at Jesus ikkje godtek den liberale praksis som jødane hadde:

Jesus tillet berre skilsmisse om ektefellen har vore utru og drive hor

Først seier Jesus at den som ser med lyst etter ei kvinne, han har alt gjort ekteskapsbrot (moichevo) med henne i hjarta sitt (Matt.5,27-30). Det er med andre ord ikkje berre den ytre handlinga som utgjer ekteskapsbrot

vore utru og drive hor (porneia) (Matt.5,31-32). Menn kan med andre ord ikkje skilja seg for kva grunn som helst for å gifta seg på ny. Når grunnen for skilsmisse er ugyldig, er gjengifte i desse tilfelle ekteskapsbrot.

Jødane diskuterte dei lovlege grunnane for skilsmisse. Rabbi Hillel si undervisning om retten (berre for menn) til grunnlaus skilsmisse på grunnlag av 5.Mos.24,1 hadde vorte svært utbreitt på Jesu tid. Han tolka dette verset til å tyda at ein mann kunne skilja seg frå kona si for kva grunn som helst. Rabbi Shammai tolka det same verset til å meina at seksuell umoral var einaste grunn til skilsmisse. Og sjølv sagt godtok også han grunnane til skilsmisse i 2.Mos.21, for desse var det aldri nokon diskusjon om. Jesus stilte heller aldri spørsmål ved dei grunnane til skilsmisse. Det var forståinga av avsnittet i 5.Mos.24,1-4 det var spørsmål om.

Jesus tek dei tilbake til Guds opphavleg plan for ekteskapet som monogamt og livslangt, ein einskap, ein samanbinding, kor to har vorte eitt under det same åk (Matt.19,1-12; 1.Mos.2,24). Denne einskapen skal

ikkje øydeleggast! Skilsmisse var aldri i Guds plan!

Shammai tillet ikkje skilsmisse utan at kona hadde vore utru (eller forsøkt å vera det), men såg ikkje på gjengifte etterpå som ekteskapsbrot. Jesus er meir konsekvent: Den som skil seg av gyldig grunn, hor og utruskap, kan gifta seg på ny. Om ein skil seg utan gyldig grunn og så giftar seg på ny er det ekteskapsbrot.

Ved å svara farisearane på denne måten, legg Jesus ansvaret på dei som spør om ein mann kan skilja seg for kva grunn som helst, så dei kan ransaka motiv og praksis hjå seg sjølv. Han gjer det klart at det Gud har bunde saman kan skiljast, eit ekteskapsforhold kan verta øydelagd, og han legg ansvaret på den som tek initiativ til at forholdet døyr. I dette er kvar handling som fører til at eit ekteskapsforhold bryt saman inkludert.

Det er underforstått i det Jesus seier her og andre stader at eit skilsmisse alltid øydelegg og gjer ende på eit ekteskap. Det Gud har samanbunde i ekteskapet, det skil menneske frå kvarandre i eit skilsmisse og ekteskapet er oppløyst.

Læresveiane vart forfærde av denne strenge og konsekvente læra og seier at då var det betre å ikkje gifta seg. Vi må forstå dette på bakgrunn av at for jødiske menn var skilsmisse ein sjølvsgatt rett. Å gifta seg utan rett til skilsmisse (foreldra arrangerte ekteskapa og deira val av partnarar viste seg ikkje alltid å vera dei beste) gjorde ekteskapet skræmmande!

I Mark.10,1-12 finn vi den same diskusjonen, men her er den gyldige grunnen til skilsmisse ikkje teke med. Den gyldige grunnen til skilsmisse er heller ikkje teke med i Luk.16,18. Jesus gjer det heilt klart at skilsmisse aldri var i Guds tankar, men berre eit monogamt og livslangt samliv. Han steller mann og kvinne likt og seier at den som tek initiativ til skilsmisse for å gifta seg på ny gjer seg skuldig i ekteskapsbrot.

Mange konservative kristne vil leggja meir vekt på Luk.16,18 og Mark.10,1-12 enn den klare læra Jesus gjev oss i Matt.5 og 18 der han tillet skilsmisse og gjengifte når den eine parten har vore utru og drive hor. Vi kan alle vera samde om at skilsmisse er forbode fordi det bryt med Guds opphavlege plan. Det er likevel vanskeleg å koma unna det Jesus seier i Matteus om at det fin-

Det som er heilt klart er at det ligg Jesus på hjarta å ta vare på einskapen og samhaldet i ekteskapet og unngå at nokon øydelegg dette med ekteskapsbrot, skilsmisse eller utuktig framferd.

”

nest unntak frå hovudregelen der skilsmisse og gjengifte er tillate når den andre parten alt har brote ektepakta på ein slik måte at ho ikkje kan vølast?

Det som er heilt klart er at det ligg Jesus på hjarta å ta vare på einskapen og samhaldet i ekteskapet og unngå at nokon øydelegg dette med ekteskapsbrot, skilsmisse eller utuktig framferd. Det er berre når den eine ektefellen har vore utru og drive hor, at Jesus tillet den uskuldige eller trufaste parten å skilja seg og gifta seg på ny. Prinsippet som ligg til grunn for det Jesus seier i Matt.19 tykkjest å vera at pakta er broten og har opphøyrte å vera til, paktsbrytaren er å oppfattast som død, og den trufaste har ingen plikter lenger i forhold til den trulause og kan gifta seg på ny.

Guds ordning for ekteskapet var gjensidig kjærleik, støtte, hjelp, truskap og eit framhaldande seksuelt forhold. Der det skortar på kjærleik, vørndnad og omsut, kjem forholdet til kort og treng å vølast. Når den eine parten nektar den andre ekteskapeleg samliv (til dømes ved å senda

ektefellen frå seg) då er den parten medansvarleg for det ekteskapsbrot den fråskilde gjer seg skuldig i. Om ein nektar ekteskapeleg samliv i ekteskapet har ein alt teke eit alvorleg steg i retning av å øydeleggja forholdet (noko Paulus stadfestar i 1.Kor. 7,5). Å sjå på ei kvinne med lyst etter henne er også eit slikt steg, for ein gjer ekteskapsbrot i hjarta (Matt.5,27).

Jesus talar ikkje om ekteskap som alt har vorte øydelagde. Han talar til folk som framleis er gifte, folk som lever i ekteskapsforhold. I alle tre evangelia seier Jesus at den som skil seg frå kona si for å gifta seg med ei anna driv hor eller gjer ekteskapsbrot. Jesus fordømmer den handling som fører til at et ekteskap vert oppløyst for å inngå i eit nytt forhold. Det ligg tydeleg på Jesu hjarta å hindra at ekteskapet vert øydelagd og ektefelle skilde.

Det er interessant å merka seg at når Jesus omtalar skilsmisse og fråskilde folk, verkar det som om han går ut frå at dei ikkje vil verta verande åleine, men at dei kjem til å gifta seg på ny. (Det strir mot menneskenaturen å vera åleine om ein ikkje er gjelding og det er difor naturleg at folk giftar seg!) Den som skil seg av ugyldig grunn valdar difor at andre driv hor med vedkomande ved å gifta seg med henne/han.

Apostelen Paulus om skilsmisse og gjengifte

Paulus er sjølvsgatt på linje med Jesus i si undervisning om ekteskap, skilsmisse og gjengifte. Han

understrekar at ekteskapet er meint å vera eit livslangt forhold som skal avspegla forholdet mellom Kristus og kyrkja. Han gjev mange gode råd om å skapa gode heimar der mannen som hovud elskar kona si slik Kristus elska kyrkja og kona lyder mannen sin i alle ting slik kyrkja lyder Kristus, og kor barna vert oppseda til å æra og ottast Gud og lærar han å kjenna (Ef.5,22-6,4).

I breva sine til dei nye kristne fellesskapa understrekar han at alle seksuelle forhold utanom ekteskapet mellom mann og kvinne er synd (Rom.1,26-27; 7,2-3; 1.Kor.5,1-11; Gal.5,19; 1.Tim.1,10). Han lærar også at fordi seksualakta skapar eit fysisk forhold mellom to menneske så skil den seksuelle umoralen seg frå andre synder ved at den er synd mot sin eigen kropp (1.Kor.6,13-17). Han har eit positivt forhold til seksuallivet som er Guds gåve til dei som er gifte så dei ikkje skal brenna av lyst. Ektefolk skal ikkje nekta kvarandre samliv, dei skal berre vera avhaldande for kortare tid om gongen når dei har vorte samde om det for å leva i bønn og faste (1.Kor.7,2-9).

Sidan Paulus står i eit fellesskapsbyggjande arbeid møter han mange ulike problemstillingar i samband med ekteskap, skilsmisse og gjengifte som han må ta stilling til. I 1.Kor.7 svarar han på spørsmål frå kyrkjelyden i Korint om dette. Det er veldig interessant å merka seg grunngevingane til Paulus for dei mange svara og råda han gjev og korleis han skil mellom Herrens bod og sine eigne meiningar. "Dei som er gifte, byd ikkje eg, men Herren" – "Til dei andre seier eg – dette er mine ord, ikkje Herrens" – "Om dei ugifte har eg ikkje noka bod frå Herren, men eg seier mi meining" – "etter mi meining, og eg trur at eg og har Guds Ande." I følgje Paulus tala Jesus til dei gifte og Paulus er sjølv sagt samd i alt han har sagt. Men når han skal ta stilling til problemstillingar som ikkje han har noko klart ord frå Herren om, då bruker han sitt kristne vit som er

opplyst ved Den Heilage Ande til å gje råd som kan hjelpa dei kristne til å leva i fred med andre menneske og mest mogeleg til hugnad for Gud i ei vanskeleg tid.

Først gjer Paulus det heilt klart at ein kristen aldri må gifta seg med ein ikkje-kristen, for dei har like lite felles som lys og mørker (1.Kor.6,14-16). Det er godt for ein mann at han ikkje rører ei kvinne for at de ikkje skal driva hor, skal kvar mann ha si kone og kvar kvinne sin mann 1.Kor.7,1-2

Det kan vera at nokre av dei kristne tenkte slik det var vanleg mellom grekarane: sex er flott så lenge ein ikkje vert bunden i eit ekteskap (sjå 1.Kor.6,12-21). Andre som Paulus her skriv til er alt gift (7,2-5) og avstår frå ekteskapeleg samliv med ektefellen sin. Paulus seier at det er for seint å velja sølibatet når ein alt er gift (7,5-7).

Her byd apostelen dei gifte med eit bod frå Herren at dei ikkje skal skilja seg frå ektefellen sin. Om dei skil seg, må dei leva ugift eller semjast med kvarandre og ta opp at samlivet sitt.

”

Jødane såg den seksuelle intimiteten mellom mann og kone som det beste hinder for seksuell umoral og Paulus er samd i dette i samsvar med mellom anna Ord.5,19-20. Ha si kone og ha sin mann avspeglar eit greske uttrykk for å ha eit seksuelt forhold med dei.

Ektefellar må gjera sin skyldnad mot kvarandre 1.Kor.3-7

Jødiske ekteskapskontraktar hadde med mange av mannen og kona sine plikter. Ein av hovudpliktene for mannen var samleie. Paulus ser på samleie som ei gjensidig skyldnad kor ein ønskjer å tilfredstilla kvarandre. Jødiske lærarar prøvde å formulera reglar om kor lenge ein mann kunne avstå frå samleie med kona si. Nokre sa ei veke, andre sa

to. Jamvel om ikkje Paulus ville gjera lengre avhald til grunn for skilsmisse slik jødiske lærarar gjorde, ønskjer han tydelegvis å avgrensa til og med seksuelt avhald ein har vorte samde om, for ikkje å utsetja kvarandre for freisting frå Satan. Paulus påbyr ikkje avhald, men gjev dei lov til å vera avhaldande for kortare periodar!

Det har sine klare fordelar å vera ugift (sjå 1.Kor.7,32-34), men ikkje alle er utrusta til ein slik livsstil! Det er mykje betre å gifta seg enn å brenna av lyst! Ekteskapet er det beste bolverk mot hor (1.Kor.7,8-9)!

Forbod mot skilsmisse

1.Kor.7,10-11

Her byd apostelen dei gifte med eit bod frå Herren at dei ikkje skal skilja seg frå ektefellen sin. Om dei skil seg, må dei leva ugift eller semjast

med kvarandre og ta opp at samlivet sitt. Dette er å forstå som eit generelt forbod for kristne ektefolk å skilja seg utan gyldig grunn.

Denne strenge haldninga er heilt eineståande for den tida det vart sagt i. Kvinnene kunne i det jødiske Palestina på den tida berre "forlata" men ikkje skilja seg frå mannen sin, medan begge kunne ta initiativ til og krevja skilsmisse utan den andre sitt samtykke under romersk lov. Gjengifte var normalt alltid lovleg.

Kva med blanda ekteskap og ufrivillig skilsmisse?

(1.Kor.7,12-16)

Paulus må no sjå på kva Jesu forbod mot skilsmisse har å seia i ei konkret stode. Det var heilt vanleg

at eit prinsipielt standpunkt måtte prøvast, brukast og tilpassast konkrete stoder. Her gjeld det blanda ekteskap og ufrivillig skilsmisse. Dei fleste første generasjons kristne vart omvend etter dei vart gifte (ekteskap vart vanlegvis ordna av foreldra). Fordi den vantruande ektefellen vert helga ved den kristne si tru, er den generelle regelen at ein kristen ikkje skal ta initiativ til skilsmisse. Ein kristen skal korkje forlata eller senda frå seg ektefellen sin.

Både greske, romerske og jødiske lovlærarar diskuterte barna sin status i sosialt blanda forhold. Jødane diskuterte også barna sin status frå eit religiøst blanda forhold. Paulus sitt standpunkt er at barna frå eit blanda forhold vert helga på grunn av den truande, – dei er under påverknad av evangeliet, difor kan dei ikkje brukast som grunn for skilsmisse. I det romerske samfunnet gjekk barna vanlegvis til faren og ei kristen kone som vart skild kunne mista høve til å påverka barna sine.

Om den vantruande ektefellen tek initiativ til skilsmisse skal den kristne ektefellen ikkje motsetja seg dette, men gjera det ein kan for å leva i fred. I slike tilfelle med ufrivillig skilsmisse er ikkje den kristne bunden lenger, men er fri til å gifta seg på ny. Uttrykket "ikkje bunden" viser til uttrykk og vendingar i jødiske skilsmisses dokument som seier til kona: "Du er fri til å gifta deg med kven du vil" og ein nyttar ord knyta til fridom frå trældom om skilsmisse. Å vera bunden tydde at ein framleis var gift i Guds auge og difor ikkje kunne gifta seg på ny (sjå Rom.7,2-3 og 1.Kor.7,39). Den som var bunden til ein ektefelle skal ikkje prøva å verta fri (1.Kor.7,27). Den som ikkje er bunden, er fri alle bindingar i forhold til ekteskap, og kan gifta seg.

Hald fram der Herren har sett deg i livet! (1.Kor. 7,17-24)

Om folk er gift eller ugift, træl eller fri, er det greitt å slå seg til ro med sin stand og verta verande i det kall

dei hadde då dei vart kalla, og vera der for Gud, men det er sjølvsgatt ikkje forbode å endra på sin sosial stand om det er råd.

Råd til dei ugifte (1.Kor.7,25-40)

Ugift - parthenos – tyder vanlegvis ung gifteferdig kvinne, men Paulus tykkjest i dette avsnittet å bruka det om både ugifte menn og kvinner, slik andre også har gjort seinare.

Paulus gjer det klart at han ikkje har noko ord frå Herren om dei ugifte, men seier si meining som ein trufast Herrens tenar som har Den Heilage Ande til å hjelpa seg (7,25,40).

På grunn av den trengseltida dei lever i råder Paulus alle (jomfruer, enker og skilde folk) som kan styra dei seksuelle lystene sine til ikkje å gifta seg, men om dei giftar seg, syndar dei sjølvsgatt ikkje (7,26-29,36-38,40). Dei ugifte vert sparte for mange suter og kan konsentrera seg om å vera til hugnad for Herren åleine utan å ha nokon ektefelle dei må gjera til lags (7,32-35).

Om du giftar deg syndar du ikkje (1.Kor.7,27-28)

Om du er bunden til ei kone (er gift med henne), så prøv ikkje å verta fri (ikkje skil deg frå henne).

Er du ikkje bunden? – dette er ei dårleg omsetjing av det greske ordet luo (løysa) som andre stader i vår bibel er omsett oppheva, løysa, løysast opp, gå i oppløysing, riva ned,

bryta, gjerast om inkje, gjera ende på, gje frå seg! Sjå koss det er omsett i nokre engelske biblar:

Art thou loosed from a wife? (KJV)

Are you loosed from a wife? (NKJV)

If you are free from a wife

-(Jerusalem Bible, Amplified Bible)

Are you free from wedlock? (Cassier)

Have you been released from a wife?

-(NASB)

Has your marriage been dissolved?

- (NEB)

Are you free from a wife? (NRSV)

Det kan vera lite tvil om at det Paulus siktar til her er folk som har vore gift (kanskje før dei kom til tru?), men som no ikkje er det, fordi dei har vorte skilde eller har mista ektefellen sin ved dødsfall. Tekstsamanhengen gjer det mest sannsynleg at det her gjeld folk som har vorte løyst frå ein ektefelle ved skilsmisse før dei vart kristne, for dei som har vorte enker omtalar han på slutten av kapitlet. Om dei giftar seg, syndar dei ikkje!

Nokre problemstillingar for ekteskap i dag

Den eine går frå den andre, – oppfyller ikkje pliktene sine, – møter ikkje dei grunnleggjande behova til ektefellen

”Brått vart eg sitjande att åleine! Ektefellen min berre gjekk ifrå meg! Så vidt eg veit er det inga utruskap i biletet. Er eg dømd til å leva åleine resten av livet og vera bunden til eit ekteskap som ikkje fungerer?”

Som ein trufast Herrens tenar som kjenner Skriftene og har Den Heilage Ande, vil eg gje dette svaret: Den som går frå ektefellen sin på denne måten, har klart og tydeleg brote ektepakta og ekteskapslovnaden sin. Denne ektefellen er ein paktsbrytar og er den skyldige part i denne saka. Den som er den trufaste og uskuldelege parten kan difor etter mitt åndelege skjønn ha rett til lovleg skilsmisse og gjengifte. Vi kan bruka Moselova til å kasta lys over dette.

I 2. Mos. 21,7-11 har vi lova om slavejenter eller medhustruer som ofte var døtrer frå fattige familiar som vart selde til rikare familiar. Lova gjev desse medhustruene serskilt vern. Den som hadde teke jenta til seg som ei medhustru hadde plikt til å gje henne mat, klede og ekteskapeleg samliv. Om han slutta å gje henne dette, skulle han gje henne fri utan betaling. Prinsippet her er at det ikkje er rett å halda ei ”slavekone” i eit forhold kor ho ikkje får dekkja sine fysiske og seksuelle behov. Difor må ho setjast fri, så ho kan koma inn i eit forhold kor desse behova vert dekkja!

Det er vanskeleg å førestella seg at dette prinsippet ikkje også skulle gjelda vanlege ektefolk. Paulus gjer det jo også klart at den som nektar

ektefellen sin seksuelt samliv, gjer at vedkomande vert utsett for åtak og freistingar frå satan! Kan ein trufast ektefelle tenkja seg å gjera noko slikt? Jesus seier at om nokon skil seg frå den trufaste kona si, han valdar at andre bryt ekteskapet med henne (Matt. 5,32). Når vi samanheld det Jesus og Paulus seier, kan

psykisk vald mot ektefelle og barn er uskikka til ekteskap! Han har heilt klart brote ektepakta, synda grovt mot kjærleiksbodet og sett seg under Guds dom! Han kan gje seg ut for å vera ein kristen, men er verre enn ein heidning (1. Tim. 5,8), og må også støytast ut frå det kristne felleskapet (Matt. 18,15-17)!

Guds ord seier at mennene skal elska konene sine som sin eigen kropp. Den som elsker kona si, elsker seg sjølv.

vi dra denne slutninga: Om den eine parten ikkje gjev den andre ekteskapeleg samliv (ved å forlata eller å skilja seg frå ektefellen sin), og den andre ikkje har gåve til å leva i sølibat, men gifter seg på ny, slik Jesus går ut frå vil skje, då har den som ikkje møtte dei lovlege behova ansvaret for ekteskapsbrotet, – jamvel om vedkomande sjølv lever i sølibat! Paulus gjer det også klart at det er betre for alle å gifta seg enn å brenna av lyst. Vald i ekteskapet

”Han slår meg. Han terroriserer både meg og barna psykisk og fysisk. Han bruker vald mot meg og eg er redd. Må eg verta verande i eit slikt forhold når ektemannen ikkje har drive hor?”

Nei, ein treng ikkje verta verande i eit slikt forhold! Når alt er prøvd for å hjelpa den valdelege ektefellen til omvendning og endra oppførsel (for han treng verkeleg hjelp), og ingenting hjelper, då har den uskuldelege ektefellen plikt til å berga seg sjølv og barna sine ved å få slutt på dette uverdige forholdet! Den som over tid bruker fysisk og

Når det gjeld vald i ekteskapet, kan vi også bruka eit tilfelle i Moselova som illustrasjon. Om ein mann slår slaven sin og skader synet hans, som er noko av det mest verdifull eit menneske har, eller om han berre skader ei uviktig tann, så må han i begge tilfelle gje slaven full fridom som vederlag for skaden (2. Mos. 21,26-27). Prinsippet er at den som skader sin eigen slave, sin eigen eigedom, han er ikkje verdig til å eiga, og den som er utsett for vald har rett på full fridom!

Når så nokon gjer vald mot si eiga kone, då strir det mot all fornuft og er umenneskeleg. Guds ord seier at mennene skal elska konene sine som sin eigen kropp. Den som elsker kona si, elsker seg sjølv. Ingen normale menneske hatar kroppen sin og skadar han, tvert om gjev vi kroppen næring og pleie, slik ein god mann vil ta seg av kona si (Ef. 5,28-29). Den som gjer vald mot kona si og skadar henne og sine eigne barn er uskikka til å vera gift og må vernast mot seg sjølv ved at ekteskapet vert oppløyst! Den uskuldelege kona er fri til å gifta seg på ny!

Jesus seier at sinne og vreide er jamgodt med mord og at den som driv med psykisk terror er skuldig til helvetes eld (Matt. 5,21-22)! Om dommen for denne synda hadde vorte sett ut i livet, ville valdsofferet gjenvunne sin fridom frå tyrannen og vore fri til å gifta seg på ny. Difor støttar denne utsegna av Jesus opp om det eg har sagt før, at valdsofferet har rett til skilsmisse og gjen-gifte!

Tankar om Guds standard og samfunnets lover

Den standard vi finn i Guds ord for ekteskapet og menneskeleg samliv i det heile er oftare og oftare i konflikt med det norske lovverket og vanleg praksis i samfunnet vårt. Slik var det faktisk i Bibelen og. Guds opphavlege meining var at ein mann og ei kvinne skulle leva trufast saman i kjærleik heile livet i det monogame ekteskapet. Likevel går det ikkje lang tid før vi oppdagar at Gud tilsynelatande tillet polygami, skilsmisse og gjengifte hjå tenarane sine og folket sitt. Jesus forklarar dette med at Gud tilpassa seg den verkelege stoda der menneska ikkje lenger hadde reine hjarte, men ureine og harde hjarte som var sete for sterke lyster som var vanskelege for dei å styra (Matt.19,8; Markus 7,10). Samfunnet vedtek i dag og lover som ikkje er i samsvar med Guds opphavlege plan og vilje, etter påtrykk av syndige menneske. Sambuarskap er vanleg og vert regulert av lover. Homofil praksis er godteke og verna, og homofilt partnarskap regulert av lover. Det er lett å skilja seg og det er enkelt å gifta seg på ny om ein tek bryet med det og ikkje berre flyttar saman som sambuarar. Sex utanfor ekteskapet er vanleg og vi får stadig lågare seksuell debutalder. Sosialistane har lukkast i sitt korstog mot dei kristne familieverdiane og den kristne seksualmoral. Høgre, det konservative partiet, og Venstre, det sosialliberale partiet, har vorte dei fremste pådrivarane for å god-taka homofili!

Til og med om den eine har vore utru, vil den trufaste kristne prøva å tilgje den skuldige for å redde ekteskapet

”

Dette gjer at mange som vert omvendt i vaksen alder og kjem til tru og liv i Gud, har ein brokut bakgrunn og kan ha fleire sambuarskap, ekteskap og skilsmisse bak seg. Nokon har prøvd å løysa dette ved å hevda at det første ekteskapet framleis gjeld og at dei nyfrelste difor må gå frå den dei no lever saman med. Eg kan ikkje sjå at det er ei bibelsk løysing. Bibelen seier at vi skal vera i den stand vi var i då vi vart kalla (1. Kor.7,17-24). Vi må møta alle desse nye kristne med sin brokute bakgrunn med nåde og forståing, og ikkje med fordømande krav! Det må bety at vi må tru at når vi vert fødte på ny og vert nye skapningar (Joh. 3,3-8; 2. Kor. 5,16-17), så får vi også ei ny fortid kor alt det gamle er sletta ut og ikkje lenger vert halde opp mot oss! Tilgjevinga og gjenreisinga i Kristus er total! Vi får ein heilt ny start! Same kva slags liv ein har levd før ein vart ein kristen, så kan ein som ved Guds nåde oppfyler dei krav Guds ord stiller til modnad og kristen karakter, gå inn i alle tenester og funksjoner i det kristne fellesskapet, så sant ein er kalla og utrusta til det.

Den undervisning som Jesus og apostlane gav oss, gjer det veldig klart at Guds krav og standard er mykje høgare og strengare enn det samfunnet ventar av folk. Det inneber at vi ventar at kristne menneske lever annleis enn dei ikkje-kristne og at dei vert vurderte etter strengare kriterier.

Kristne har til dømes berre lov å ta initiativ til skilsmisse når den andre parten har vore utru eller brote ektepakta ved å forlata ektefellen eller har vore valdeleg. Om kristne tek initiativ til skilsmisse av andre grunnar, skal dei leva ugift eller forlika seg med kvarandre igjen.

Til og med om den eine har vore utru, vil den trufaste kristne prøva å tilgje den skuldige for å redde ekteskapet. For ein kristen er skilsmisse siste utveg!

Ingen dobbelt moral

Kristne menneske som av ulike grunnar har eit eller fleire havarerte ekteskap bak seg, kan møta mange fordømmar og anklager frå medkristne som ikkje kjenner bakgrunnen for det som har hendt. Det går an å vera heilt uskuldig, men likevel verta stigmatisert som skild og uskikka til å ta ansvarsfulle stillingar i det kristne fellesskapet. Dette må vi ikkje tillata då det strir mot Jesu lære og motseier den kjærleiken, nåden og tilgjevinga vi alle er så avhengige av.

Nokre kristne leiarar vegrar seg for å via folk som har vore skild, same kva årsaka til skilsmissa var. Likevel kan dei råda dei til å gifta seg borgarleg og seinare ta imot dei som fullverdige medlemmer i kyrkjelyden. Kan vi godta at medlem vert borgarleg vigde, må vi også kunna via dei sjølv, elles gjer vi oss skuldige i ein dobbeltmoral som ikkje kan forsvarast.

Tilgivelse - en ny start!

Guds ord sier klart og tydelig at for å få del i tilgivelsen, må man vende om fra sin synd

Det er Guds hjertelig å tilgi! Hele Bibelen vitner om Gud at han er en Gud som tilgir. Da Jesus kom inn i denne verden demonstrerte han Guds vilje til å tilgi. Da engelen kom for å forkynne at Jesus skulle bli født sa han: "Du skal gi ham navnet Jesus; for han skal frelse sitt folk fra deres synder" (Matt. 1,21). Jesus har gjennom sin stedfortredende og sonende død tilveiebragt tilgivelsens grunnlag.

Gud er nå en forsonet Gud og når Jesus gav sine siste instruksjoner til disiplene, åpnet han deres forstand så de kunne forstå skriftene som sier: "I hans navn skal omvendelse og tilgivelse for syndene forkynnes for alle folkeslag!" (Luk. 24,46-47). Det kristne budskapet er ordet om tilgivelse.

Omvendelse går forut for tilgivelse

Guds ord sier klart og tydelig at for å få del i tilgivelsen, må man vende om fra sin synd (Ap.gj. 3,19 og 26). Det er når vi bekjenner våre synder at Gud er trofast og rettferdig når han tilgir oss syndene og renser oss

fra all urettferdighet (1. Joh. 1,9). For å kunne leve i Guds tilgivelse må vi også tilgi dem som har gjort urett mot oss slik Jesus lærte oss i Fadervår (Matt. 6,12) og i lignelse om den ubarmhjertige tjeneren (Matt. 18,21-35). Han sa til disiplene at de skulle tilgi ubegrenset og han demonstrerte det selv ved å be om tilgivelse for dem som korsfestet ham.

Når Gud tilgir, er misgjerningen glemt

Når profeten taler om den nye pakt sier han den vil være annerledes enn den gamle fordi den hviler på tilgivelsens nåde og ikke som den gamle

Som Herren har tilgitt dere, skal dere tilgi hverandre. Og over alt dette, kle dere i kjærlighet, som er det bånd som binder sammen og fullender

”

på lovens krav: «For jeg vil tilgi deres misgjerning og ikke komme i hu deres synd» (Jer. 31,34). Når Gud tilgir betyr det at han aldri vil bruke vår fortid mot oss. Synd som er tilgitt er glømt, eller enda sterkere: slettet ut! Når vi har fått tilgivelse, vil Gud ikke holde synden opp mot oss igjen.

Å be om og å gi tilgivelse er en alvorlig ting

Tilgivelse er ikke en formalitet, men en alvorlig realitet som kan avgjøre liv og død i evighet! Når noen ber om tilgivelse, må vi ikke ta det lett-vindt og si: "Å, det var ingenting, glømt det!" Selv om det synes å være en liten ting, trenger vi likevel å ta det på alvor og frigjøre vår neste ved å tilgi.

Vi trenger også å forstå at å tilgi innebærer å love å aldri bringe denne saken på bane igjen. Selv om vedkommende faller i samme synd flere ganger og kommer og ber om tilgivelse på nytt, må vi uforbeholdent tilgi uten å ta fram igjen det som tidligere har hendt. Fordi han

har fått tilgivelse før, er han nå bare skyldig i den nåværende handling og det vil være synd å dra fram igjen det vi har tilgitt!

Tilgivelsens nåde

Når Gud tilgir oss våre synder gir han oss den nåde å kunne stå for ham som om vi aldri hadde syndet. Han gir oss faktisk en helt ny fortid hvor alt det syndige er slettet ut! Men ikke nok med det, han setter oss også i stand til å leve i denne tilgivelsens nåde hver dag! Når vi lærer å leve slik at vi ikke lenger kjenner hverandre etter menneskelige kriterier av gode og dårlige erfaringer med hverandre, men ser hverandre som vi er i Kristus: tilgitt, nye skapninger, det gamle er borte, noe nytt har skjedd, da kan vi leve i fred og forsoning slik apostelen sier:

"Dere er Guds utvalgte, helliget og elsket av ham. Kle dere derfor i inderlig medfølelse, godhet og ydmykhet. Ta dere ikke selv tilrette, men strekk dere langt, så dere bærer over med hverandre og

tilgir hverandre, hvis den ene har noe å bebreide den andre. Som Herren har tilgitt dere, skal dere tilgi hverandre. Og over alt dette, kle dere i kjærlighet, som er det bånd som binder sammen og fullender." (Kol. 3,12-14)

Som Gud har tilgitt oss, slik skal vi tilgi hverandre! Hans tilgivelse innebærer full gjenopprettelse av et brutt forhold. Tilgivelse betyr samfunn og fellesskap, for det som skilte oss er fjernet! Tilgivelsen frigjør et nytt liv i en ny frihet fra skyld, fordømmelse og mindreverdighetsfølelse. Tilgivelsen er kristenlivets dynamiske motivasjon til å overvinne det vonde med det gode! Tilgivelse innebærer en ny start hvor vi i Guds nåde har alle forutsetninger for leve i dens overvinnende kraft. Hver dag er nåden ny. Hver dag vil nåden fra Gud sette oss i stand til å leve i tilgivelse og derved spre velsignelse til menneskene rundt oss.

I gode og onde dager

Nina og Gary har virkelig fått oppleve både gode og onde dager. Derfor er de svært takknemlige over den harmoni og hengivenhet de i dag opplever i samlivet sitt - og over de to herlige barna de har. Gjennom alt, både det gode og det onde, slår de fast: «Det fins en Gud som bryr seg!»

I dag er Nina og Gary Reynolds et lykkelig og tilfreds par som har vært gift i 23 år. For 18 år siden hadde de ingen ønsker om å fortsette samlivet. Alt var dødt. Ingen følelser, ingen tiltrekning, ingen varme, ingen sympati. Ferdig! De orket ikke være sammen mer.

Det unge paret hadde opplevd slike ekstreme belastninger på samlivet sitt at nå var alt raknet. Seks måneder tidligere hadde de mistet sitt eneste barn, 11 måneder gamle Lene, i en tragisk bilulykke. Nina, som kjørte bilen, ble også hardt skadd, særlig i beina. I tillegg til den bunnløse fortvilelsen over å miste barnet sitt, kjempet hun også en intens kamp for å bli frisk igjen.

Den første måneden etterpå var hun imidlertid stort sett utenfor det som skjedde, neddopet av medikamenter mellom flere operasjoner. Begravelsen fant sted uten henne. Gary ble alene i bearbeidingen av sorgen. Før Nina ennå hadde begynt på sin vei, hadde han allerede tatt flere skritt på sin.

Dette var de på en måte klar over, men klarte likevel ikke å være sammen om smerten. «Jeg trodde at da jeg endelig kom hjem fra sykehuset, fikk se rommet til Lena, sengen

For 18 år siden hadde de ingen ønsker om å fortsette samlivet. Alt var dødt. Ingen følelser, ingen tiltrekning, ingen varme, ingen sympati. Ferdig!

”

hennes, tingene hennes, så ville jeg kunne øse ut all fortvilelse og sorg - skyld og smerte», sier Nina. «I stedet var det Gary som gråt, mens jeg, kanskje på grunn av min personlighet og min bakgrunn som sykepleier, ga meg til å trøste ham i stedet for gi rom for min egen smerte. Hos meg var det ingen gråt og ingen tårer».

Nina og Gary sitter ved siden av hverandre i sofaen. Gary trekker beina oppunder seg mens han tar en slurk av tekoppen sin. I ettertid har han tenkt mye på det som skjedde, hvorfor og hvordan kunne det skje.

«Jeg syntes Nina var så forandret» sier han. «Hun var blitt så arrogant

og hard, sta og lite tolerant. Og hvis jeg antydte noe slikt, ble jeg bare avfeiet. Jeg skjønnte ikke at hun kunne være så ufølsom. Når jeg senere tenker på det, ser jeg at det kan ha sammenheng med hennes mobilisering for å bli frisk. Beina var sterkt skadet, og hun visste ikke hvordan det ville bli i fremtiden. Hun hadde antakelig ikke kapasitet til å forholde seg til stort mer enn denne kampen».

Nina sukker tankefullt. «Alt ble i hvert fall verre og verre. Vi kran-glet ustanselig. Sa stygge ting til hverandre og gled lenger og lenger fra hverandre. Jeg ble mer og mer

bitter. Bitter på Gud, men mest på Gary tror jeg, fordi han ikke forsto meg. Vi fikk vite at det er vanlig at par som er i samme situasjon som oss enten går fra hverandre eller blir knyttet tettere sammen. På en måte var det en trøst å vite at vi ikke var de eneste som havnet i et slikt utføre, men det hjalp oss ikke å snu prosessen. Vi strevet og kavet, alt var helt elendig».

Etter seks måneder var bunnen nådd. Selv ikke det faktum at Nina nå var gravid førte dem nærmere hverandre. Nina var klar til å forlate Gary.

Fortvilet og oppgitt ligger Gary og får ikke sove. Situasjonen er så håpløs! Nina ligger i et annet rom. De orker ikke være sammen. «Det må være noe vi kan gjøre! Eller - det må være noe Gud kan gjøre for å hjelpe oss» husker jeg at jeg tenkte. Gary står opp av sengen. Barbeint og motvillig går han i retning av rommet hvor Nina ligger. «Jeg var forberedt på å bli kastet ut», sier han med et skjevt smil. Gary tenker at de må i hvert fall prøve å be til Gud sammen, selv om både de selv og andre har bedt før, gang på gang.

Ingen av dem har egentlig lyst, men de blir enige om å be. Stille og tafatte kneler de sammen på golvet. Det var en desperat stund. Mens de ber blir Gary plutselig minnet om noe en venn av ham en gang sa: 'Husk at Gud satte familien sammen før han satte menigheten sammen'. De er smertelig klar over at det ikke er Guds vilje at de skal gå fra hverandre - men hva kan de gjøre? Kan Gud virkelig gjøre noe for dem? Når de ser på situasjonen finner de at det eneste som er igjen av ekteskapet deres er løftene de har gitt hverandre. Løftene om å leve trofast sammen i gode og onde dager. Pakten de har inngått med hverandre. De blir enige om at de hverken kan eller vil bryte den. «God hates divorce» sier Gary med ettertrykk - og irsk aksent.

Det ble et vendepunkt for dem, selv om de fremdeles hadde en lang vei å gå. Avstanden føltes like stor, samlivet like tomt og konfliktene like sterke. «Det har aldri manglet temperament her», sier Gary ironisk. «Men det at vi hadde klart å ta denne beslutningen ga oss en ny plattform å løse konfliktene ut fra». «Vi valgte ganske enkelt å være for hverandre, en viljeshandling, fordi vi visste det var rett», sier Nina. «Og litt etter litt, nærmest uten at vi helt vet hvordan, fant vi sammen igjen - med mange tilbakeslag. Men vi ble mer romslige og tolerante overfor hverandre, varmen og samhørigheten kom tilbake». De ser smilende på hverandre.

«Hadde det ikke vært for Guds godhet og trofasthet, hadde vi aldri sittet her i dag», sier Gary bestemt. Nina nikker bekreftende: «Det er fantastisk å oppleve at vi vokser tettere sammen hele tiden. At vi stadig får et dypere og mer inderlig forhold til hverandre - og til Gud. Det er bare et under».

Nina og Gary har virkelig fått oppleve både gode og onde dager. Men gjennom alt, både det gode og det onde, slår de fast: «Det fins en Gud som bryr seg!»

Dikt

*Kjærleiken er ei kraft,
om det er ekte kjærleik
ei kraft som gjer deg i stand
til å seia nei til deg sjølv
til å overvinna deg sjølv
for å seia ja til den andre
og gjera det som er det beste
for han eller henne.
Den trufaste kjærleiken
har ingenting å mista,
han kan aldri tapa,
jamvel om du må gå åleine
gjennom djupt mørke av sakn.
Om du ikke er trufast i kjærleiken,
kan du ha ei kort nyting
og føla godt for ei stund,
men det endar med at du mister alt.*

BJØRG KRISTING

folk@krinet.no

Gjer mannen din lukkeleg og nyt frukta av det

Som lita jente hadde eg ei fin minnebok, og eit av minna som ofte gjekk igjen var desse orda: "Den største gleda du kan ha, det er å gjera andre glad. Og vil du gjerne lukka nå, då først deg sjøl du gløyma må." Ei god helsing og fine ord men virkar dei i ekteskapet? Kan dei brukast av moderne menneske i dag? Er dei ikkje naive og gammaldagse?

Etter å ha vore gift i snart 41 år, vil eg seia ja, dei virkar! Først og framst fordi dei samsvarar med Guds ord. I Ord.11,25 les vi: «Den som spreier velsigning trivst, og den som livar opp andre vert oppliva sjølv. I 1.Kor.13 står det: Kjærleiken søkjer ikkje sitt eige. Vidare les vi i Ord.16,20 «Den som aktar på ordet, finn lukke, sæl er den som lit på Herren.

Bibelen har for meg vore den beste læreboka om ekteskapet. Ho undervisar om kva mi rolle er både som kvinne og kone, og gjev praktisk råd og rettleiing i alle sider ved ekteskapet. I Ord. 31 seier forfattaren:»Den gode kona, kven finn vel henne? Meir er ho verd enn perler» Dette avsnittet i Bibelen om den gode kona har vore eit ideal eg har ønskt å strekkja meg etter å praktisera. Eg ønskjer å vera ei god kone for mannen min. Det har alltid vore i hjarta og tankane mine.

Guds plan - ein god plan

Ekteskapet er Guds ordning. Gud har skapt oss til mann og kvinne. Gud såg at det ikkje var godt for mannen å vera åleine, vi kvinner vart gjevne som ei hjelp som høver

Bibelen har for meg vore den beste læreboka om ekteskapet. Ho undervisar om kva mi rolle er, og gjev praktisk råd og rettleiing i alle sider ved ekteskapet. ”

for mannen (1.Mos.2.18) Eg synes det er ei fantastisk ordning. Ved å følgje Ordet om kva eg kan gjera, og korleis eg skal vera i min funksjon, kan eg få utfylla og tena mannen min som ei god medhjelp. Då kan han få vera den Guds mann Gud har tenkt, og eg vert tilfreds kone på den plassen eg skal vera.

Støtt mannen som leiar i familien

I Ef. 5.21-24 les vi om underordning. Vi som gifte kvinner skal underordna oss under mennene som under Herren sjølv i alle ting. Ordet underordning har diverre både blitt misforstått, misbrukt og har ein negativ

klang hjå mange. Som nygift hadde eg ikkje ei heilt klar og rett forståing av kva det innebar, men fordi det var Guds ord ønskte eg å retta meg etter det. Eg er glad for at eg undervegs har lært meir å forstå kva det inneber og kan praktisera betre i dag.

Underordning er ei hjarteholding som vi har heile livet. Gud har sett mannen vår som leiar og hovud i familien. Det er som om vi er under ein paraply som er til ly og vern for oss. Det er mannen sitt ansvar til å verna oss og ta leiing i familien. Det hender at ting er vanskelege og at vi som ektefeller ikkje vert samde

om kva som er det beste eller rette å gjera. Då gjer vi koner det ikkje vanskeleg for mannen vår, men stolar på at det han vel er rett og bøyer oss for det. Skulle det likevel visa seg at mannen vår tok feil, brukar vi ikkje det mot han. Eg fekk som nygift «tigga» og overtalt mannen min om å få det som eg ville i ei spesiell sak. Dei praktiske følgjene hadde eg ikkje tenkt over, og på grunn av dårleg økonomi, måtte eg smaka konsekvensane lenge. Det hadde lønt seg å høyra på mannen min, så dette vart ein lærepenge for meg. Når det er noko vi er ueinige om, kan vi seia ifrå, men gjer det på ein fin måte med ei rett haldning.

Vi kan like eins gjera det på ein praktisk måte når det kjem barn inn i familien ved å støtta hans avgjerdar overfor barna. Det har hendt at eg har vore usamd i mannen min si avgjerd overfor eit barn, men det var likevel mitt ansvar å følgja opp slik han ønskte. Sidan mannen min var mykje ute og reiste i forkynnar-teneste då barna var små, var det mi oppgåve å oppseda dei på ein måte eg visste han ville vera samd i og. Vi var samde om korleis vi skulle ha det i familien, og då kunne eg arbeida etter det.

Underordning er for meg trygt og godt, og det er fridom i det å leva etter Guds ordning. Men det å vera underordna er ikkje å vera «dørmatte» det er ikkje «å lida og tia». Dersom ei gift kvinne har det slik, bør ho gå til nokon som kan hjelpa henne. Her vil eg også leggja til at i 1.Pet.3.1 står det at ei gift kvinne som underordnar seg ein mann som står ordet imot kan vinna mannen sin utan ord, men med det liv kona lever når dei ser hennar reine ferd i age for Gud.

Godta mannen din som han er

Mannen vår treng å merka og vita at vi godtek og elsker slik han er. Han vil vera glad og tilfreds når han får vera seg sjølv og vi set pris på han slik.

Då vi gifta oss var vi begge unge, men vi trudde vi kjende kvarandre godt etter fleire år som venner, kjærastar og trulova. Likevel oppdaga eg sider ved mannen min eg ikkje var kjend med (og han med meg!). Då fann eg snart ut at det luraste eg kunne gjera var å be for han. Då vart det ofte slik at eg såg bjelken i mitt eige auga i staden for flisa i mannen sitt. Så får Herren ved den Heilage Ande forandra og slipa oss kvinner slik han vil ha oss, til ære for seg og for mannen vår. Bønnen forandrar oss og situasjonar vi ber for. Lukkeleg er den mann som har ei kone som ber for seg.

Underordning er for meg trygt og godt, og det er fridom i det å leva etter Guds ordning. Men det å vera underordna er ikkje å vera «dørmatte» det er ikkje «å lida og tia»

Vi koner kan oppdaga og få fram det beste i mennene våre. Legg merke til det som er positivt, dei gode sidene, og fortel han om det. Vi kan byggja opp mannen vår. Det at du hjelper ektefellen din til å lukkast, til å vinna, vil gjera at du lukkast og vinn sjølv. Det at vi er snare til å fortelja om det han er flink i og gjer bra, vil oppmuntra han. Han vert inspirert til å gjera ting endå betre og vil ha framgang og trivast. Mannen min likar å få slik oppmuntring, og det trur eg ikkje han er åleine om... Vi fekk ordet «Kappast om å heidra kvarandre» då vi gifta oss, og det har vore ein nyttig og gild kappestrid!

Trufast i ord og handling

Kjærleiken kjem frå Gud, Han som sjølv er kjærleik. Kjærleiken er vedunderleg å oppleva og likevel vanskeleg å forklara. Kjærleik er meir enn gode, søte, varme kjensler, sjølv om dei høyrer med. I kjærleik er det truskap. Eg har lova å elska mannen min under alle slag skiftande for-

hold, dagar og tider. Det er noko eg vil, uansett kva kjenslene seier. Dei kan skifta, men gjer eg det som er rett uansett, vil det alltid gå bra. Som kristen kvinne har eg ein stor fordel. Kva kjærleik er, har Jesus lært oss, han som elska til døden, han som bøygde seg ned, som vart ein tenar. Med Guds kjærleik - agape - som fyller hjarta, kan eg makta å elska og handla rett i dei ulike situasjonar som oppstår. Det handlar om kjærleik utan vilkår. Det er kjærleik som gjev. Det er kjærleik som er til stades for den andre.

For oss er det naturleg og godt å uttrykkja kjærleiken med kjærteikn og kos, og det skjer ofte. Eg er glad for å kunna uttrykkja kjærleiken til mannen min fysisk på det seksuelle plan. Det at vi kan gje oss til kvarandre og nyta kjærleiken på denne måten, gjer samlivet vårt sterkare. Det gjer oss meir til eitt også åndeleg, og er forfriskande og stimulerande for oss begge. Det er viktig for oss koner at vi er merksame på mannen sine behov og kjensler. Gjer vi det, får vi ein lukkeleg mann, og for han vil det ikkje vera nokon andre enn kona.

La oss som kvinner vera snare til å tilgje når noko går galt. Det er ikkje alltid like lett, men det virkar godt på oss begge. La oss skunda oss å gjera opp uansett kven det er som har skuld eller kva som har gått gale. Eg er glad for ordet tilgje og har måtta brukt det mange gonger overfor mannen min.

Vis alltid respekt

Vi skal alltid ha respekt for mennene våre (Ef.5.33). Vi må alltid respektera han og snakka til han på ein respektfull måte. Vi snakkar også alltid fint om han, enten det er barna eller andre som høyrer på. Når vi er ute i lag med mannen vår, må han kunna stola på oss, at vi ikkje fortel noko som på ein eller annan måte er ufint eller til skade for han. Vi har respekt for det han gjer og dei avgjerder han tek.

Du får den mannen du fortener

Som du sår, skal du hausta, seier Guds ord i Gal. 6.1-10. Eg er vel kjend med såing og hausting frå eg var liten. Då far sådde korn og grønnsakfrø på garden heime, kunne han etter nokre månader hausta god avling av modent korn og fine grønnsaker. Dess betre vilkåra var, med sol, varme og passe regn, dess betre var avlinga.

Det same hender i ekteskapet. Ekteskapet er som ein inngjerda hage. Gå inn gjennom porten, stell

godt i hagen og ta tid til kjærleik. La oss som koner vera rause med varme, solskin og smil, la det dryppa mange gode ord, så ikkje ugras får rota seg.

Det er liv i såkornet. Vi vil hausta frå det vi sår, så la oss så ein god sæd. Vi kan ikkje venta å hausta utan først å ha sådd. Då vert det berre ugras på åkeren. Så og hausteprinsippet er frå Skaparen sjølv. Han strør og sår ut med villig og raus hand og ønskjer vi skal gjera det same.

Å vera gift er ikkje å satsa 50% kvar, nei i ekteskapet satsar vi 100% kvar. Om vi som kvinner satsar alt på å gjera det beste vi kan for mannen vår utan å forventast eller tenkja på kva vi bør ha eller få, vil vi likevel før eller sidan hausta rikt.

Kjærleik i stadig fornying

Ved Guds store nåde og hjelp har eg lært å nytta prinsippa frå Guds ord om ekteskapet, i samlivet med mannen min. Eg har gjort mine feil, men det har vore ein prosess og ei læring gjennom åra, ei utvikling til stadig

betring. Ekteskapet er for meg ei livslang læring. Kjærleiken mellom oss har vorte stadig fornya og forfriska. Mannen min og eg ville at ekteskapet vårt skulle vera godt og vara heile livet og har jobba med det for auga. Eg har alltid elska mannen min og han meg, men kjærleiken har djupna med åra og modnast i mildskap. I dag er det ein harmoni, glede, kjærleik og lukke mellom oss som eg skulle ynskja alle ektepar kunne oppleve.

SOLVEIG THU
folk@krinet.no

Dikt

Mange søker ekteskap
fordi dei ikkje greier å vera
åleine.

Dei har dårlege røynsler med seg sjølv
og håper på hjelp i ekteskapet.
Som regel vert dei skuffa og
anklagar ektefellen
for det som er deira eigen skuld.
Mange ekteskap har gått i stykke
fordi det levde ut frå eit ønskjebilete.

Den som elsker
sin eigen draum om ekteskapet
meir enn sjølve ekteskapet
han øydeleggjer ekteskapet
for han går inn i det med krav
og ikkje med takk og teneste.

I ekteskapet tek vi imot kvarandre
med glad takk og undrande kjærleik
samstundes som vi
gjev oss sjølv til kvarandre
i dei små ting i koardagen.
Ekteskapet er innstifta i himmelen
Men må utviklast på jorda.
Det er ikkje nok med vedlikehald,
det krevst innsats så ekteskapet
kan veksa.

Å vera gift er ein fulltidsjobb,
det krev heile deg.
Å ha eit godt ekteskap har ingenting
med å vera heldig eller uheldig å gjera.
Det har aldri vore eit einaste ekteskap
som ikkje kunne verta gjort til ein suksess
heller ikkje noko ekteskap som ikkje
kunne enda i tragedie
Ekteskapet vil berre lukkast
når begge partar er
kjærleiksarbeidarar.

Seksualitet

Kva seier Bibelen om heterofil og homofil seksuell aktivitet?

Vi er seksuelle skapningar – skapt i Guds bilete

Imotsetnad til visse andre religiøse og filosofiske system, gjev Bibelen oss eit svært positivt bilete av den menneskelege seksualitet. Alle menneske er, i følge Bibelen, skapt i Guds bilete (1.Mos.1,27). Seksualiteten er ein del av det å vera skapt i Guds bilete, som mann eller kvinne. Seksualiteten er ein viktig del av vår personlegdom, ei viktig side av kven vi er, ikkje berre ei skildring av kva vi gjer!

Bibelen fortel oss at dei første menneske var nakne saman utan å skjemast. Dei kroppslege forskjellane mellom mann og kvinne gav ingen grunn til å vera flau (1.Mos.2,25). Elskovsleiken og seksualakta er i Bibelen skildra i svært positive vendingar: "Nyt livet med den kvinna du elskar" (Fork.9,9), "Gled deg over din ungdoms kone. Fryd deg støtt ved hennar barm, lat alltid hennar kjærleik gjera deg ør!" (Ord.5,18-19). Heile Salomos Høgsong er eit stort og vakkert kjærleiks dikt. Det fargerike språket og dei poetiske vendingane i Høgsongen må ikkje åndeleggjerast på ein slik måte at den fysiske lidenskapen mister sin naturlege fryd og spenning.

Apostelen Paulus har den same positive innstilling til seksualitet. Han skriv strengt imot dei som vil forby folk å gifta seg eller at dei må avstå frå seksuelt samliv (1.Tim.4,3-5; 1.Kor.7,5). Slike haldningar er vranglære, seier han. Seksualiteten er ei gåve vi skal ta imot med takk, og ektepar har eit gjensidig ansvar for å tilfredstillast kvarandre sine seksuelle behov (1.Kor.7,3-4).

Men det seksuelle samliv er meir enn samleie for å få barn. Bibelen skildrar korleis Gud skapte mann og kvinne til å utfylla kvarandre og gjera kvarandre heile.

Det er opplagt at seksualitet har med forplanting å gjera (1.Mos.1,28). Gud ønskjer at ektefolk skal få mange barn (Sal.127; 128). Men det seksuelle samliv er meir enn samleie for å få barn. 1.Mos.2 skildrar korleis Gud skapte mann og kvinne til å utfylla kvarandre og gjera kvarandre heile. I forholdet mellom ekte mannen og kona har det seksuelle samlivet også til formål å binda dei to saman og styrkja dei i forholdet deira (1.Mos.2,24).

Verknadene av syndefallet

Då menneska gjorde opprør mot Guds gode vilje ved å lytta til djvelens slue råd og synda mot Guds

ordning (1.Mos.3), vart heile skaparverket påverka. Alt det skapte vart lagd under forgjengelegdom (Rom.8,20-22) og kampen for å overleva vart født. Det gode forholdet mellom mannen og kona vart øydelagd. Den gode varme tilliten vart bytta ut med svik, mistru og skuldningar mot kvarandre. Der det før berre var kjærleik og glede kom det inn tendensar til manipulering og dominerer av kvarandre. Nakenskapen skapte no skamkjensle og frykt, for dei tok til å sjå kvarandre som sexobjekt i staden for menneske med fysiske ulikskapar (1.Mos.3,7-10). Til og med forplantinga vart påverka i negativ retning idet at den fantas-

tiske opplevinga av å føda barn vart forstyrta av møde og smerte.

På grunn av synd kom menneska til å verta styrte av egoisme og trong til tilfredstillast seg sjølv og sine eigne lyster på alle områder. Mennesket gjekk sin eigen veg og gjorde ting på sin eigen måte. Maktkamp og utnytting føregår no på mange plan og område. Heile verda ligg i det vonde og er merka av synd (1.Joh.5,19).

Seksuallivet høyrer ekteskapet til Heilt frå opphavet av menneskesoga har ekteskapet vore Guds gode ordning for menneska. Ekteskapet er og har vore den grunnleggjande byggjeklossen i eit velordna og godt fungerande samfunn. Som alt anna godt har ekteskapet sitt opphav i Guds kjærleik og er Skaparens norm for menneskeleg samliv.

Gjennom heile Bibelen vert det understreka at seksuallivet høyrer ekteskapet til. Ekteskapet er den trygge ramme for sex og familieliv. Guds ordning er veldig enkel: Det er ikkje godt å vera åleine, for mennesket er skapt for trufast samliv. Det sjuande bodet seier: Du skal ikkje bryta ekteskapet (2. Mos.20,14). Du skal trufast halda deg til ektefellen din heile livet, for Gud hatar skilsmål (Mal.2,16). Jesus seier at Gud har bunde mann og kone saman i ekteskapet og at ingen må løysa opp denne samanbindinga (Matt. 19,6). Ekteskapet er frå opphavet meint å vera monogamt og livslangt. Ektefolk er på grunn av den pakta dei har gjort med kvarandre bundne til kvarandre heilt til døden skil dei frå kvarandre. Når ein ektefelle døyr er ekteskapet slutt og den gjenlevande kan gifta seg på ny.

Bibelen gjev fire grunnar for ekteskap:

1. Fellesskap – vennskap – for å utfylla, utvikla og hjelpa kvarandre (1. Mos. 2,18).
2. Forplanting - mangfaldiggjering – fostring av gode samfunns borgarar (1. Mos.1,28).

3. Heilaggingering – å læra å styra og utnytta dei grunnleggjande menneskelege drifter som tildømes seksualdrifta rett (1. Tess.4,3-8; 1. Mos.2,24; 1. Kor.7,2).

4. Profetisk mysterium – å avspegla på jorda forholdet mellom Kristus og kyrkja (Ef.5,21-33)

Bibelske restriksjonar på seksuell aktivitet

Det er ikkje populært å snakka om restriksjonar av noko slag i dag og slett ikkje på seksuell aktivitet, men Bibelen gjer det. Postmoderne menneske trur at alle personlege val er like gode. Ingen må tru dei er betre enn andre på grunn av etnisk bakgrunn, religion, kultur eller seksuelle legningar. Ingen bør dømma andre for at dei gjer det som er best for dei sjølve! Denne postmoderne

eller andre funksjonshemmingar) likevel kan leva meningsfulle liv. Å ha sex er på ingen måte livsnødvendig slik som mat og klede. Det er heller ingen menneskerett. Mange menneske, uavhengig av deira seksuelle legningar, har ikkje høve til full seksuell utfalding. Om det ikkje er ei ønskjeleg stode for dei, er det likevel noko dei godt kan leva med. Bibelen forbyr all utanomekteskapeleg sex!

- Du skal ikkje bryta ekteskapet eller driva hor (2.Mos.20,14; 1.Kor.6,9; 1.Tess.4,3-5; Gal.5,19; Hebr.13,4)
- Du skal ikkje ha sex med dine eigne barn eller nære slektingar (3.Mos.18,7-18)
- Du skal ikkje ha sex med ein av same kjønn (3.Mos.18,22; 20,13; 1.Kor.6,9; 1.Tim.1,10; Rom.1,26-27)
- Du skal ikkje ha sex med eit dyr (3.Mos.18,23)

I våre dagar er eit aktivt seksualliv av mange sett på som ein menneskerett og noko som er nødvendig for den menneskelege helse og velvære.

haldninga kan kanskje uttrykkja ei sanning om våre relative menneskelege vurderingar, men samsvarar det med Guds syn? Kva om det finnest ein Gud som har skapt oss og som har eit anna syn som han ein dag skal dømma oss alle etter? Kva om vi alle ein dag skal gjera rekneskap for korleis vi har levd i forhold til Guds lov? Vi må også innrømme at det finnest grenser for vår toleranse av haldningar og handlingar, for vi godtek ikkje rasisme, nazisme, mobbing, kriminalitet osv.

I våre dagar er eit aktivt seksualliv av mange sett på som ein menneskerett og noko som er nødvendig for den menneskelege helse og velvære. Dette er eit nytt syn som overser det faktum at mange som ikkje kan fungera seksuelt (på grunn av impotens

Desse bibelorda fordømmer konkrete seksuelle aktivitetar, men talar ikkje om lyster eller freistingar. Å verta freista eller kjenna lyst til noko treng ikkje vera synd. Det er når vi gjev rom for lystene og leikar med dei i hjarta og ser på nokon med lyst at vi alt har synda i hjarta (Matt.5,27-28). Her stiller heterofile og homofile lyster og freistingar på lik linje. Dette er viktig å gje akt på, for det minner oss på at Bibelen rosar dei som vinn over freistinga (slik som Josef og Jesus) og fordømmer dei ikkje fordi dei vart freista. Dei som aldri har vorte freista til seksuell synd er ikkje nødvendigvis heilagare enn dei som har stått imot freistinga, dei er berre uprøvd på dette området.

Desse bibelorda gjer det heilt klart at Gud forbyr all heterofil sex med ein

du ikkje er gift med, og all homofil sex. Bibelen grunnjev som regel ikkje desse forboda med anna enn at dette er Guds påbod. Nokre få gongar når Bibelen forbyr utanom-ekteskapeleg sex, kjem nokre forklaringar som er veldig lærerike. Det vises aldri til dei menneskelege følgjene (tildømes: dette er galt fordi det kan føra til sjukdom eller uønska graviditet) eller til motiva for handlinga (tildømes: dette er galt fordi det er gjort i ei ukjærleg ånd). All utanom-ekteskapeleg sex er galt i seg sjølv, heilt enkelt fordi kroppen ikkje er laga for seksuell umoral. Dei som tek del i seksuelle synder (forbode seksuell aktivitet) syndar mot sin eigen kropp (1.Kor.6,13,18). Det seksuelle samleiet er eit eineståande kroppsspråk som Skaparen har gjeve til ektefolk for å uttrykkja og stadfesta det spesielle, eksklusive og livslange forholdet mellom ein mann og ein kone i det paktsforholdet Bibelen kallar ekteskap.

Det er også verdt å merka seg at mange av dei klaraste orda mot homoseksuell aktivitet kjem frå apostelen Paulus i Det nye testamente (Rom.1,26-27; 1.Kor.6,9-10; 1.Tim.1,9-10). Avsnittet i Rom.1,18-32 gjev oss somme forklaringar som er verdt å leggja merke til. Apostelen skildrar i dette avsnittet korleis menneske handlar mot betre vitande ved ikkje å æra og takka Skaparen (for alle kan skjønna kor stor og god han er på grunn av det fantastiske skaparverket hans), men gjev seg av med å tilbe dei tinga Gud har skapt i staden. Difor overlet Gud dei til seg sjølve, og i sine syndige og skammelege lyster vanæra dei kroppen sin. Både kvinner og menn bytte om eit naturleg seksualliv (med ein ektefelle av motsatt kjønn) med eit unaturleg seksualliv (med ein person av same kjønn). Homoseksuell aktivitet vert klart sett som eit brot på den naturlege orden skapt av Gud. Difor er ein slik seksuell aktivitet mot Guds gode vilje, for Gud skapte mennesket til å leva saman

som mann og kvinne i eit livslangt ekteskap. Kvar homoseksuell akt er unaturleg, ikkje fordi det er imot den individuelle legning, men fordi det strir mot Guds skaparordning for seksuallivet.

Å leva ut sine legningar eller lyster

Å leva ut sine lyster eller legningar er ikkje eit alternativ Bibelen gjev oss. Jesus gjer det heilt klart at vi må seia nei til seksuelle lyster og seksuelle aktivitetar utanom ekteskapet (Matt.5,27-32; 19,4-12). Det

eldre, enkjer/enkjemenn eller dei som aldri har vore gifte. Bibelen seier klart og tydeleg at kona eller mannen din skal vera ditt einaste seksuelle fokus. Tilfredstill kvarandre. Nyt samlivet med kvarandre. Å ha sex med nokon utanom ekteskapet mellom mann og kvinne er ikkje noko alternativ for dei som vil leva etter Guds ord. Bibelen oppmuntrar oss til å nyta det seksuelle samlivet i ekteskapet, og løftar opp sølibatet for dei som ikkje kan eller vil gifta seg. Både ekteskapeleg samliv og sølibat er ærbare liv. Det finnest ingen andre alternativ!

Bibelens råd til dei som vert utsett for seksuelle freistingar er veldig praktiske: Fly frå freistinga!

same gjer apostlane (Ap.gj.15,28-29; 1.Kor.5-6; 1.Tess.4,3-8; 1.Tim.1,9-10; Hebr.13,4). Om ein ikkje har gåve til å leva avhaldande seksuelt, må ein gifta seg (1.Kor.7,2). Av same grunn bør ektefolk ha regelmessig samleie (1.Kor.7,3-5).

Bibelens råd til dei som vert utsett for seksuelle freistingar er veldig praktiske: Fly frå freistinga! Då Josef vart invitert av ein annan manns kone til å liggja med henne, rømde han frå huset dei var i (1.Mos.39,12). Apostelen Paulus seier at dei kristne må følgja hans eksempel (1.Kor.1,18; 2.Tim,2,22). Dette er eit råd som kjem av ei realistisk forståing av kor sterk seksualdrifta kan vera, men Den Heilage Ande kan hjelpa ein kvar kristen til å vinna kampen mot seksuelle freistingar. Anden hjelper oss til sjølvkontroll så vi kan vinna over alle slags syndige vanar (1.Kor.6,9-11; Gal.5,22-23; 2.Tim.1,7).

Bibelen gjev oss berre to alternativ: sølibat eller trufast ekteskap. Desse alternativa vert gjevne til unge og

Kristne haldningar til dei som lever i synd

Alle menneske har synda og kjem til kort i forhold til Guds heilage standard. Likevel lærer Bibelen oss at Gud elsker alle menneske og vil at dei skal læra sanninga å kjenna, venda om og verta frelste (1.Tim.2,4; 2.Pet.3,9). Gud elska oss medan vi endå var syndarar og hjelpelausa i vår gudløyse, og var fiendar av Gud (Rom.5,6-10)! Difor må vi vera kjærlege og vennlege mot alle menneske, uansett kven dei er og korleis dei lever. Vi må be Gud om nåde til å til å vera vislege og kjøpa den laglege tida når vi er saman med folk som ikkje kjenner Gud. Vi må alltid la orda våre vera vennlege, men ha salt og kraft i seg, så vi kan gje rette svar i samsvar med Guds ord (Kol.4,5-6). Når det gjeld folk som gjer krav på å vera kristne og som lever i strid med Guds bod, skal vi halda oss borte frå dei, i følgje den apostoliske undervisinga i 1.Kor.5. Føresetnaden er sjølv sagt at vi har følgd framgangsmåten Jesus lærte oss å bruka i Matt.18,15-20). Når vi har snakka

med dei og vist dei kva Guds ord seier, og dei ikkje vil venda om for si syndige framferd og bøya seg for det Bibelen seier, då skal vi ikkje lenger ha noko samkvem med dei og vi må ikkje bryta brødet ilag med dei! Guds ord seier:

I brevet til dykk skreiv eg at de ikkje måtte ha noko å gjera med folk som lever i hor. Då meinte eg ikkje alle som driv hor her i verda, heller ikkje dei pengekjære, ransmennene og avgudsdyrkarane. For då måtte de gå ut or denne verda. Det eg meinte, var at de ikkje skal ha samkvem med nokon som vert kalla kristen bror, men er ein horkar, have-sjuk, avgudsdyrkar, spottar, drikkar eller ransmann. Eit slikt menneske skal de heller ikkje eta i lag med. (1.Kor.5,9-11)

Veit de ikkje at dei som gjer urett, ikkje skal arva Guds rike? Far ikkje vilt! Korkje horkarar, avgudsdyrkarar, ekteskapsbrytarar, eller menn som ligg med menn eller lèt seg bruka til dette, korkje tjuvar, pengekjære, drikkarar, spottarar eller ransmenn skal arva Guds rike. Somme av dykk var ein gong slike. Men de har late dykk vaska, de er helga, ja, rettferdige for Gud i Herren Jesu Kristi namn og ved vår Guds Ande. (1.Kor.6,9-11)

Somme av dykk var ein gong slike! For nokre trøystefulle ord. Gud tilgjev og gjev nåde til å venda om. Han kan vaskar folk reine frå all slags synd. Han kan helgar folk heilt igjennom. Han gjer folk rettferdige så dei kan leva eit nytt liv!

Dei kristne i Korint følgde apostelen si undervising og støytte han som levde i seksuell synd ut or det kristne fellesskapet for at han skulle gå i seg sjølv og finna frelse. Denne framgangsmåten vart til frelse både for syndaren og det kristne fellesskapet. Kyrkjelyden fekk vist alvoret i si tru på den apostoliske rettleiinga og det førte til omvendning for syndaren som vart tilgjeven og gjenreist til fullt medlemskap i det kristne fellesskapet (2.Kor.7). Om vi som høyrer Herren til, følgjer den bibelske framgangsmåten som Jesus og apostelen Paulus viser oss, vil vi halda kyrkjelydane reine og hjelpe syndarar til omvendning og frelse!

ERLING THU
et@krinet.no

Kjønnsnøytral ekteskapslov?

Fleire politiske parti har vedteke forslag om kjønnsnøytral ekteskapslov og homofil adopsjon. Sterke pressgrupper har i lengre tid arbeida for dette. Vi lever i ei lagnadstid for ekteskapet og familien i Noreg. Alle kristne må sjå ansvaret sitt og gjera det som kan gjerast for å ta vare på den tradisjonelle forståinga av ekteskapet som eit trufast forhold mellom ei kvinne og ein mann.

Ein kjønnsnøytral ekteskapslov er eit alvorleg steg som vil få store følgjer. Det inneber at politikarane oppløyser morfar-barn-forholdet som grunncella i samfunnet. Det er drastisk! Dei politikarane som er for dette, seier i røynda at foreldra sitt kjønn ikkje har noko å seia for barna når dei veks opp og utviklast som menneske.

Kjønnsnøytrale ekteskapslover går mot biologiske røydomar og tusenårige samlivsformer som alle samfunn har bygd på fram til i dag. Desse nye lovane vil gå på tvers av hundreårs barnepsykologisk forskning om kva mor og far har å seia for barns utvikling. Desse lovane strir mot all sunn fornuft! All forskning seier og alle foreldre forstår at mor og far har kvar sine eineståande funksjonar og påverknadar på barna sin vokster og utvikling.

Ein kjønnsnøytral ekteskapslov er eit misvisande ord vi helst bør unngå å bruka. Det handlar om å forandra defineringa av ekteskapet og

Kjønnsnøytrale ekteskapslover går mot biologiske røydomar og tusenårige samlivsformer som alle samfunn har bygd på fram til i dag ””

sidestilla ulike samlivsformer. Det handlar om å seia at ekteskapet, som i alle tider og alle kulturar har vore forstått som eit forhold mellom ulike kjønn, mann og kvinne, ikkje lenger skal forståast slik. No skal einkjønta forhold, som mellom anna skil seg frå eit tokjønta forhold ved at ein ikkje kan få barn, også kallast ekteskap.

Å innføra ei ny forståing av ekteskapet, der det ikkje er forstått som eit trufast forhold mellom ein mann og ei kvinne, men som eit forhold mellom to menneske uavhengig av kjønn, inneber ei radikal endring av grunnvollen for samfunnet. Sjølve

kulturgrunnlagt for samfunnet vert med dette endra og opnar for ei utvikling som ingen kjenner følgjene av. Å innføra denne lovendringa er i røynda eit kjempestort samlivsekperiment med barna som prøveklutar.

Vi må få vanlege folk til å forstå kva som er i ferd med å henda. Desse lovane riv grunnen bort under det samfunnet som vi elsker og som mødrene og fedrane våre har kjempa fram med stort slit og offer!

ERLING THU
et@krinet.no

Når alt er Øydelagd

Når alt har gått i stykke for deg og du står med restar av knuste draumar i hendene

Når alt du hadde kjærte fell frå kvarandre og det einaste du har att er bitar av eit speil som viser deg brotne delar av eit samliv

Når alt du har igjen er restar av ein øydelagd familie, men overflod av såre kjensler, forvirring og skam så det einaste som er heilt er det vonde som fyller deg Når di von er broten, draumane er gløynde og du ikkje lenger veit kva forventning er

Når alt du satsa og investerte i forholdet synest å ha falle på steingrunn og det ikkje finnest noka livsteikn å sjå

Når ingen armar tek imot deg i varme famntak og den gode låtten er borte og det som var moro har vorte beiske minne du helst vil gløyma

Når kjærleiken har vorte kald, ja det som verre er og dei gode stundene har vorte til krig, oppmuntrande ord har vorte til krangling og tillit har drukna i mistru

Kva gjer du då?
Er det noko du kan gjera?
Kva slags framtid kan du då få?

Det kjem an på kor du vender deg for å finna svar!
Går du inn i deg sjølv,
vil mørkret verta svartare.

Kastar du deg ut i den nyting du kan finna,
kan du døyva den gnagande verken
og pina ei stund,
men du vil bera det med deg som ein vulkan som
når som helst kan eksplodera
i øydeleggjande hat

Men kjem du til han som var død
fordi han smakte døden for deg,
han som er den første og den siste og den levande
og som har vunne over alt hat og alt vondt ved
sin sjølvofrande kjærleik
og har nøklane som kan løysa alle floker
då kan framtida di verta lys og god

Han vil møte deg med nåde og tilgjeving
han vil gjera deg og livet ditt heilt igjen
Han vil gje deg meir enn nye ark og fargestifter til
han vil gje deg nye skapande krefter
som gjer at du ser løysingar
der du før såg vonløyse
som gjer at du finn eit lys der det før var mørke
som gjer at du kan byggja bru
der det før var eit botnlaust gap
som gjer at du finn ein veg
der du før ikkje kunne gå

Han har overvunne døden
og alle dødens krefter har han lagt under fot! Han
er den levande - full av livgjevande liv!
I han kan du finna eit nytt liv og ei ny framtid
som overgår det liv du tidlegare hadde
- for nåden og tilgjevinga kastar glans over livet
og gjev ein lækjedom som ikkje kan forståast men
berre opplevast av dei som audmykjer seg

Når alt har gått gale for deg
kan Den Levande gjera deg ny
i von, tru og kjærleik
og gje deg ein ny start der du slepp å vera åleine
men får den hjelp du treng
til å vinna over deg

ERLING THU
et@krinet.no

Kristent Nettverk

- tjenere i fellesskap

Kristent Nettverk er opprettet av Noralv Askeland og Erling Thu for å være et redskap for de ca. 20 Kristent Fellesskaps menighetene i Norge i deres felles misjonsarbeid og humanitære hjelpearbeid. I misjonsarbeidet har vi et fokus på å forkynne godt nytt om Guds rike og plante menigheter i inn- og utland.

I det humanitære hjelpearbeidet har vi et fokus på å hjelpe de fattigste av de fattige ved å forbedre livsgrunnlaget og livskvaliteten deres gjennom både nødhjelp og langsiktig hjelp til selvhjelp.

Dette gjør Kristent Nettverk i misjonsarbeidet:

- Trener og utruker kristne ledere
- Bygger fellesskap, planter menigheter
- Knytter menigheter sammen
- Underholder nasjonale misjonærer i flere land
- Utgir kristen litteratur på mange språk
- Utgir bladet FOLK

Driver flere skoler:

- Bergen Bibelskole
- Kristen Brevskole/Kristen Nettskole
- Covenant School, Jaipur, India

Dette gjør Kristent Nettverk i humanitært hjelpearbeid:

- Hjelper foreldreløse barn i Malawi (Aidsofre) til fosterhjem og utdanning
- Hjelper barn i India og på Filippinene til utdanning gjennom skoledrift og annen støtte
- Støtter barnehjem for foreldreløse barn i India
- Hjelper fattige med mat, klær og medisiner
- Driver opplysende helsearbeid
- Hjelper landsbyer med vannforsyning gjennom borebrønner
- Har gitt hjelp til over 7000 mennesker som ble rammet av Tsunamien på Indias østkyst.
- Hjelper fiskere som mistet båtene og garnene sine i Tsunamien med nye båter og garn
- Hjelper kasteløse Anadi-familier med nye hus, medisinsk tilsyn og ny yrkestrening

Den humanitære hjelpen blir gitt til de fattige uten hensyn til deres kaste, rase, tro eller religiøs tilhørighet.

Ein båt med to garn
kan brødfø 4 familiar.

-Ein ny båt kostar 2.300,-
-Eit fiskegarn kostar 800,-

Så tenk at for under 4000,- kr kan vi gje 4 familiar eit livsgrunnlag som gjer at dei kan underhalda seg sjølv gjennom sitt eige arbeid i lang tid framover. Og for berre ca 14.500,- kr. kan vi vere med og skaffa ein familie eit skikkeleg husvære!

Om du ønskjer å stå med oss i dette arbeidet for dei fattige kan du senda gåva di til:

Kristent Nettverk,
Boks 3180 Årstad, 5829 Bergen

Bankkonto: **3632 50 97587**

FAITH ACTION FOR COMMUNITY TRANSFORMATION

Faith Action for Community Transformation ledes av Rao. Han startet organisasjonen for over 20 år siden. De er godkjent av myndighetene og har over 20 års erfaring med hjelpearbeid. Vi er så takknemlige for å kunne arbeide sammen med denne organisasjonen. Rao og hans medarbeidere gjør et stort arbeid, deres fokus er på hva de kaller "selvhjelp-grupper", hvor de fattige får hjelp til å hjelpe seg selv, både innenfor jordbruk, fiske, industri og skolegang. Sammen med vår samarbeids-partner Rao er vi i gang med hjelp etter Tsunamien som også rammet India 2. juledag 2004.

Solveig og Erling Thu har i en årrekke besøkt India, og vi gir hjelp til de som er de fattigste av de fattige. Mange tusen mennesker mistet alt de eide, mange har mistet sine båter og fiskegarn, hus er skyldt på havet og vi er nå i gang med en stor gjenoppbygging.

Vi har hjulpet over 2000 familier og mer enn 7000 personer med mat, klær og det aller nødvendigste etter Tsunamien 2. juledag. Nå gjenstår to store prosjekter som vi vil presentere:

VI HJELPER DE FATTIGSTE BLANT DE FATTIGE

VI GARANTERER AT HJELPEN KOMMER FRAM!

FISKEBÅTER OG FISKEGARN

Mange mistet livsgrunnlaget da bølgen kom 2 juledag. Vi har et ønske om å hjelpe alle de som mistet fiskebåter og fiskegarn i flere landsbyer.

120 fiskebåter er blitt knust og 545 fiskegarn er blitt ødelagt. For 2.300 kroner får vi kjøpt en ny fiskebåt. Et fiskegarn koster 800 kroner. Hver fiskebåt med 2 garn dekker livsoppholdet for fire familier. Så for under 4000 kroner kan vi hjelpe fire familier med livsopphold.

HUS TIL ANADI-FOLKET

Anadi-folket er de fattigste av de fattige. De går under benevnelsen "the untouchable". Sammen med vår samarbeidspartner har vi møtt 32 familier som har mistet alt.

Disse familiene bor under uverdige forhold nå. Vi har planer om å skaffe disse familiene nye hus. Hver boenhet koster kr. 14.500.

Vi er allerede i gang med hjelp av mat og klær, og har også startet det vi kaller "selvhjelp-grupper", slik at de også vil kunne skaffe seg underhold til familiene.

Faith Action for Community Transformation er den eneste organisasjonen som gir hjelp i disse områdene. Flere av landsbyene ligger langt fra de store byene, og de er vanskelige å komme fram til, men Rao og hans arbeidere hjelper i disse områdene.

GRUNNVOLLEN

FOR DET KRISTNE LIV

Få tak i den viktige og grunnleggende undervisningen presentert av Noralv Askeland. 10 CD'er med forkynnelse, aktuelle kommentarer og studiemateriell samlet i en flott mappe
Pris 399,-

JOHANNES

ÅPENBARING

8 CD'er med unik undervisning fra en av de fremste bibellærere du kan få høre; Tony Ling. Fokuset er hvordan bibelen forklarer og oppsummeres i Johannes Åpenbaring. Undervisningen er oversatt og en skriftlig presentasjon av innholdet følger også med.
Pris 349,-

UKENS CD

Du kan også få ukens forkynnelse fra Kristent Felleskap i Bergen tilsendt som CD. Aktuell og bibelsk undervisning hjem i din postkasse for **35,- per CD + porto**

Bestilling:

Kristent Felleskap,
Pb.3180 Årstad, 5829
Bergen

menigheten@
kristent-felleskap.no

Gjør deg klar for resten
av ditt liv med

Ett år med
utrustning

For mer informasjon:

bergen-bibelskole.no

Et samarbeid mellom Kristent Nettverk og menigheten Kristent Felleskap, Bergen

Spør Gud om ikke du er blant dem som skal dyktiggjøre deg selv ved å sette av tid til trinn for trinn å bli utrustet.

La oss hjelpe...

For deg som
vil noe mer!!

Kristen Brevskole

Ta kontakt for nærmere informasjon:
Kristen Brevskole, Postboks 3180 Årstad, 5829 Bergen
Telefon: 55 38 18 40 - Epost: info@kristen-brevskole.no

www.kristen-brevskole.no

BIBELUKER:

GUD GJØR NOE NYTT

i hele verden - også i vår nasjon

Trondarnes Frilynte Folkehøgskole
i Harstad, 28. juni til 2. juli 2006

Gjennestad Gartnerskole
i Stokke, 12. – 17. juli 2006

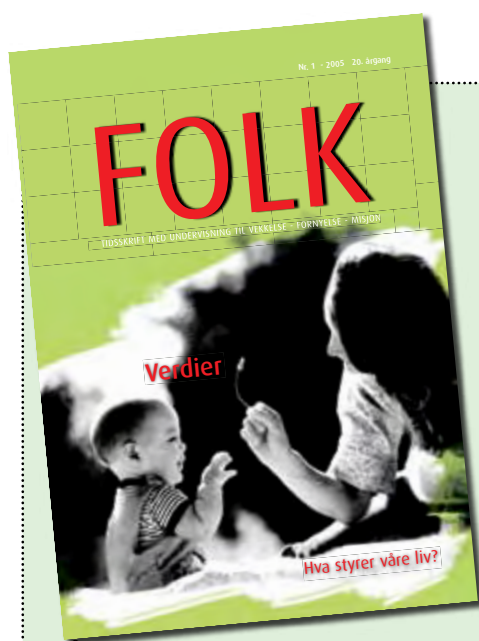
Vi vil være med å proklamere dette på våre bibeluker neste sommer. Gjennom undervisning og forkynnelse vil vi fokusere på dette at Gud gjør noe nytt. Anerkjente talere vil undervise, og salvede musikere og sangere vil hjelpe oss i lovsang og tilbedelse.

Sette av tid allerede nå!

Kristent Nettverk

Arrangør

www.krinet.no - 55 38 18 40

Gi det videre!

Med FOLK ønsker vi som ledere og skribenter knyttet til Kristent Nettverks arbeid å formidle hjelp og retning til alle kristne i Norge i vår tid.

- Fordi vi tror på bibeltroskap i en tid med oppløsning og relativisering
- Fordi vi tror på utrustning av den enkelte troende og av menighetsfelleskap i en tid hvor Guds rike går fram som aldri før
- Fordi vi tror på et felles kall for alle troende til å være lys og salt i en verden som trues av mørke og forfall
- Tror vi at bladet FOLK er viktigere enn noensinne

Vi inviterer deg derfor til å GI DET VIDERE! Ved å bruke blanketten her kan du enten:

- invitere en eller flere til å prøve to nummer av FOLK gratis
- eller gi bort et abonnement som du betaler

Etter en prøve-/gaveperioden vil mottageren få tilbud om å bli ordinære abonnenter. Et årsabonnement koster 200,-.

Du kan også bestille prøve-/gaveabonnement på mail til folk@kristent-nettverk.no

Jeg ønsker at dere skal sende prøve-/ gaveabonnement til følgende personer:

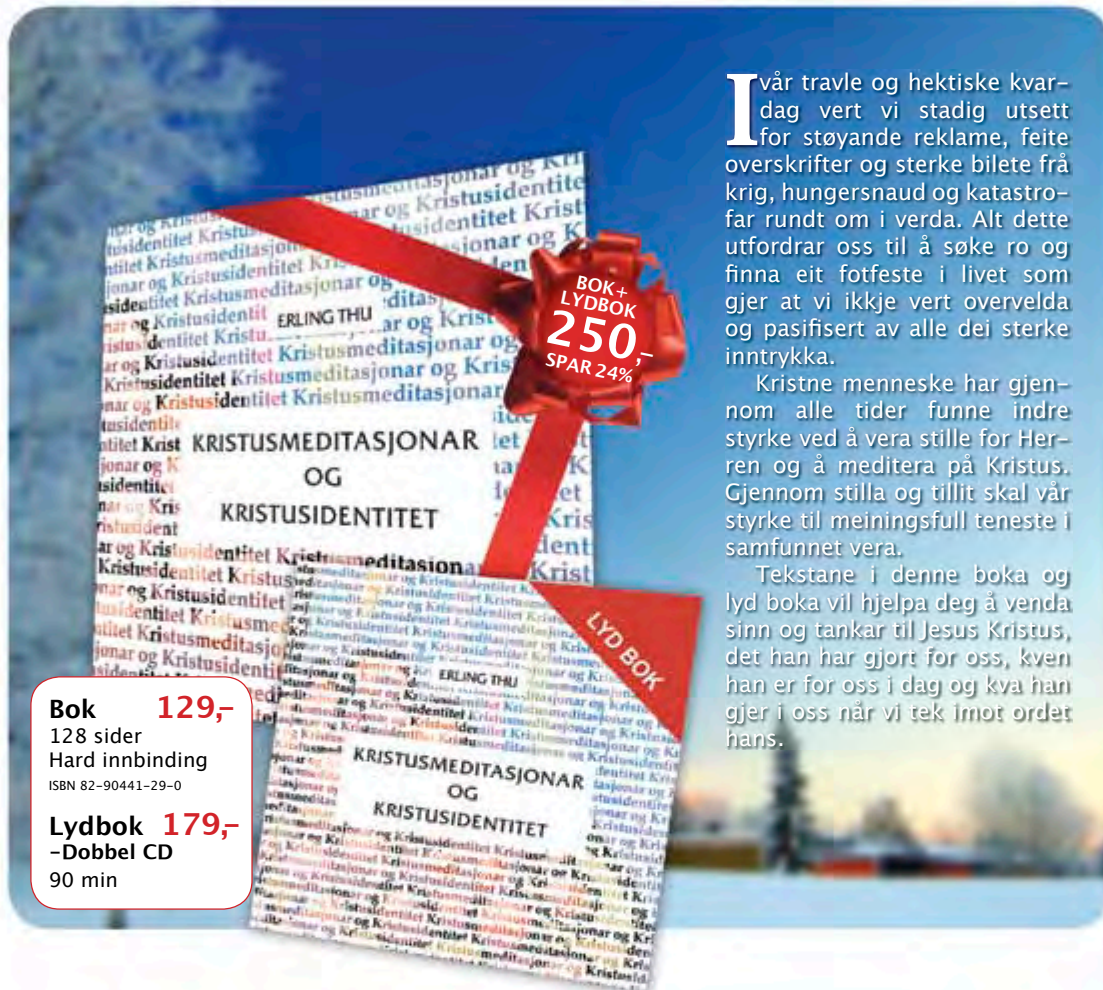
Fornavn/etternavn	Adresse	Postnr./sted
Fornavn/etternavn	Adresse	Postnr./sted

Skjemaet er sendt av:

Fornavn/etternavn	Adresse	Postnr./sted
-------------------	---------	--------------

Slippen sendes til: FOLK, Pb.3180 Årstad, 5829 Bergen Les mer om FOLK på www.folk.as og Kristent Nettverk på www.kristent-nettverk.no

Gi noe som bygger opp!

Bok 129,-
128 sider
Hard innbinding
ISBN 82-90441-29-0

Lydbok 179,-
-Dobbel CD
90 min

I vår travle og hektiske kvardag vert vi stadig utsett for støyande reklame, feite overskrifter og sterke bilete frå krig, hungersnaud og katastrofar rundt om i verda. Alt dette utfordrar oss til å søke ro og finna eit fotfeste i livet som gjer at vi ikkje vert overvelda og pasifisert av alle dei sterke inntrykka.

Kristne menneske har gjennom alle tider funne indre styrke ved å vera stille for Herren og å meditera på Kristus. Gjennom stilla og tillit skal vår styrke til meiningfull teneste i samfunnet vera.

Textane i denne boka og lyd boka vil hjelpa deg å venda sinn og tankar til Jesus Kristus, det han har gjort for oss, kven han er for oss i dag og kva han gjer i oss når vi tek imot ordet hans.

En populær og mye brukt introduksjon til det kristne livet og det kristne fellesskapet.

4 bind. Pocket utgave.

Pakke 469,-

Ordinær pris 526,-

ISBN 82-90441-23-1
ISBN 82-90441-26-6
ISBN 82-90441-27-4
ISBN 82-90441-28-2

**Kjøp 4
få 1 gratis**

Ved Kjøp av 4 stk 'Kristusmeditasjonar og Kristusidentitet' får du èn gratis. Dette gjelder både for bok og lydbok.

www.krinet.no/webshop